

TERSÁNSZKY JÓZSI JENŐ
MISI MÓKUS KALANDJAI

Első fejezet

Misi Mókus az erdő egyik hatalmas fájának tágas, kényelmes odvában született négy kistestvérével együtt. Ő volt közöttük a legvirgoncabb, a legnagyobb. Azonkívül volt még egy különös ismertetőjele: a farkincája fekete volt.

Van ugyan mókusfajta, amelyiknek fekete színű a bundája, ám Misi családja a vörös mókusokhoz tartozott. Azoknak pedig legfeljebb a ragyogó, élelmes szemük fekete, minden tagjukat szép, rozsdavörös szőrzet fedi.

Mókus anyó gyöngéden, szeretettel táplálta, babusgatta kicsinyeit. Hogyha nagyon nyűgösködtek, Mókus anyó buzgón fújta nekik az ősrégi mókusaltatódalt:

*Törve jó a dió, mogyoró,
Terem itt az erdőn millió,
Azért terem olyan sok,
Hízzanak a mókusok.*

Mókus apó is ott sürgött az odúban az újszülöttek körül. Így vette észre Misi fia fekete színű farkát. Bizony elhűlt kissé.

- Ejnye, hát ez micsoda? - kérdezte Mókus anyót. - Ennek a kölyöknek nem olyan a farka, mint a többinek.

- Hát aztán! Mi bajod van vele? Így született az édeském - felelte Mókus anyó.

- Ez bizony nem olyan egyszerű! - vitatta Mókus apó. - Vörös mókusnak vörös a farka. Ha fekete, akkor azt valami rossz varázslat okozza.

- Ugyan már! Mit képzelődsz mindjárt? - válaszolta Mókus anyó. - Nézd csak meg, milyen erős, milyen virgonc ez a mi kisgyermekünk! A legkülönb magzatom. Ez csakis jó varázslat lehet!

- De hát arra nem gondolsz, hogy ki fogják nevetni, az összes mókus a fekete farka miatt? És bennünket is! - pattogott most már ingerülten Mókus apó. - Én ezt nem tűröm el. Vagy levágom ennek a kölyöknek a farkát, vagy befestem vörösre!

- Hogyisne! - sikoltzott Mókus anyó. - Nem engedem bántani legaranyosabb kicsikémet. Aki kineveti, vagy éppen hozzányúl, azt úgy megharapom, hogy egész életében megemlegeti.

Tudni való, hogy minden édesanya körömszakadtáig védi a kicsinyét. Hát erre Mókus apó is meghunyászkodott kissé.

- De valamit mégiscsak ki kell találnunk, hogy elhárítsuk e miatt a hibás farkszín miatt a kellemetlenséget a gyerkőcről és magunkról. Gondolkozz csak!

- Ez igaz - hagyta helyben Mókus anyó, aztán töprenkedésbe merült egy darabig.

Ám az édesanya szerető szíve találekonyabb mindennél, ha arról van szó, hogy kedves kicsikéje útjából elhárítson valami akadályt. Hirtelen fölkiáltott:

- Megvan!

- Mi van meg? Ki van meg? A baj van meg! - dünnyögte hitetlenkedve Mókus apó.

- Az van meg éppen, aki a bajon a leginkább segíthet! - szólt Mókus anyó. - Hát mire való az erdő tudós mókusa, Rókus Mókus bácsi? Hívjuk ide, és folyamodjunk hozzá tanácsért.

- Ez már okos beszéd! - hagyta rá feleségére Mókus apó.

Azzal rögtön intézkedett, hogy az erdő tudós mókusát, Rókus Mókust kerítsék elő.

Második fejezet

Rókus Mókus bácsi a legöregebb és legtapasztaltabb tagja volt a mókusok társadalmának. Így hát esze is olyan sok volt, hogy minden tudománya már el sem fért a fejében. A tudósok könyvekbe jegyzik föl a tudományt, Rókus Mókus bácsinak pedig egy óriási üres diója volt, abba karcolta bele éles fogával a sok tudnivalót, hogy az el ne felejtődjék. A diót mindig magával hordta. Most is ott lógott a nyakában, amikor megjelent.

- Hívtatok! Itt vagyok! Mivel szolgálhatok?

- Csakhogy itt van, Rókus bácsi! - fogadta az üdvözlést Mókus apó. Azzal mindjárt rámutatott a kis Misi farkára. - Mondja csak, Rókus bácsi: mit jelent ez, hogy ennek a kölyöknek fekete a farka?

Rókus bácsi megszemlélte Misi farkát. Aztán így felelt:

- Üm! Hát ez sokat jelenthet!

- Csakugyan? De ennyiből még semmit sem okoskodhatunk ki! - vágta rá Mókus apó.

- Az igaz! - hagyta rá Rókus bácsi, de mindjárt hozzáfűzte: - Várjatok csak, mindjárt belenézek a bűvös diómba, és kiolvasom onnan a jóslatot töviről hegyire.

- Hát csak gyorsan olvassa ki azokat a bűvigéket! Ne emésztessen soká bennünket a kíváncsisággal! - kérte Mókus anyó.

- Ó, hát ezt azonnal megtehetem! - mondta Rókus bácsi. - Csak azután lesz egy kis bökkenő, ha a bűvigéket kiolvastam.

- Hogyhogy? - kérdezte Mókus apó.

- Mert hát ha elkántáltam a bűvigéket, akkor következik a jóslat kinyilatkoztatása. Abból aztán megtudjuk, hogy milyen jövő vár arra a mókusra, amelyik fekete farokkal született. De viszont...

Mókus apó türelmetlenül vágott Rókus bácsi beszédébe:

- Kezdje el máris!

- Nem kezdem el addig, míg be nem fejeztem a mondókámat - válaszolta Rókus bácsi rendületlen nyugalommal.

- Nos hát fejezze be - biztatta Mókus apó.

- Tehát tudnotok kell okvetlenül, hogy a kinyilatkoztatott jóslat csak úgy érvényes, ha utána rögtön minden bűvigére egy diót és egy mogyorót kapok, s azt békével elfogyasztom.

- Ajjajaj! - legyintett Mókus apó. - Kezdhette volna mindjárt azzal, hogy diót és mogyorót kér a bűvölésért. Halljuk hát, hogy mennyit!

- Hát ha kevés bűvigét kell elkántálnom, kevesebb dió és mogyoró kell; ha többet kell kántálnom, akkor több. Kerekítsük ki mindenképpen száz dióra, mogyoróra az összeget! - alkudozott fondorlatosan Rókus Mókus.

- Jól van! Megkapja, Rókus bácsi, csak halljuk már azt a bűvölést! - egyeztek bele a háziak.

Erre aztán Rókus bácsi kiakasztotta nyakából a bűvös diót, és kettényitotta maga előtt a földön. Körüljárta néhányszor, s a végén egyre gyorsabban futotta körül. Végül hirtelen mellékuporodott, és befűjt a dióba. Sűrű füst kavargott föl a dióból, úgyhogy Rókus bácsi alig látszott ki belőle. Mókus anyóék megilletődve várták, mi lesz ebből. Csak a kis Mókus csecsemők sivalkodtak a nagy csöndben.

Rókus bácsi pedig a füstfellegben hol fölugrott, hol visszaguggolt a dió mellé. Közben ezt hajtogatta:

*Hókuszpókusz,
Csidri-mókusz,
Fekete farkú nagyapám
Tótágast lógott a fán.*

Így folyt jó ideig. Mókus apóék az ismétlődő bűvigék minden újabb szakaszára megremegtek. Aztán egyszerre eloszlott a füst, és Rókus bácsi felkelt. Csak ennyit szólt:

- Kész!

Micsoda? Micsoda kész? Nem értjük! - izgultak Mókus anyóék.

- Persze, hogy nem értitek! - szólt Rókus bácsi. - Csak akkor fogjátok megérteni, ha a bűvölés eredményét érthető szavakba foglalom.

- Bökje már ki, ha nem akarja, hogy megrepesszen bennünket a kíváncsiság! - kiáltotta türelmetlenül Mókus apó.

Rókus bácsi tehát kihirdette:

- Ha a vörös mókus fekete farokkal születik, az a legnagyobb szerencse. A fekete farkú mókus mind ügyes, mind erős, mind eszes, mind agyafűrt. Mindből a mókusnép vezére lesz, ha ugyan ügyesebb, eszesebb, erősebb, agyafűrtabb nem akad nála. Diktum, faktum, punctum!

- Nagyszerű! - sikoltotta Mókus anyó. - Látod, apókám, én éreztem, hogy Misike fekete farka nem hozhat ránk rosszat!

Mikor ezt kimondta Mókus anyó, éppen Misike fekete farkincáját látta, amint nagyokat csapkod erre is, arra is szundikáló testvérei között; visít, ficáncol, egyszerre fölriasztja a társaságot, és olyan sivalkodás kerekedik az odúban, mint egy kis szélvész.

Míg Mókus anyó odaugrott, hogy lecsitítsa kicsinyei zenebonáját, Mókus apó ezt dörögte:

- Én úgy nézem, hogy ez a fekete farkú kölyök karmester lesz valaha. Mert nem elég, hogy ő maga hadarász és bömböl, de a többit is ő bőgeti... No de mindegy! - fűzte hozzá. - Jöjjön, Rókus bácsi, hadd folyósítsam magának a bűvölés fáradtságáért a bérét!

Így egyelőre le is zárult az első hercehurca a kis Misi Mókus körül, de nem az utolsó. Ezt mindjárt megmondhatjuk.

Harmadik fejezet

Egyelőre-kétkettőre Misi Mókussal semmi nevezetes nem történt. Szülei szerető gondozása alatt fölcseperedett, végre elkövetkezett az ideje, hogy elkerüljön a mókusiskolába.

Milyen az a mókusiskola? Csak olyan, mint minden iskola. Azt tanítja a gyerekeknek, aminek majd felnőttkorukban hasznát veszik, hogy jól megállják a helyüket az élet küzdelmében.

A mókustanító egy nagy, terebélyes fa széles, vízszintes ágán gyűjtötte össze a kis tanulókat. A tananyag egy csomó dió, mogyoró, bükkmakk meg gubacs volt. Ezt egyenlően szétosztotta a kismókusok között. Majd így magyarázott:

- Kedves gyerekek! Most már elég nagyra nőttetek, hogy megkezdhesétek a tanulást. Eddig jó szüleitektől elég magot kaptatok táplálékul, és nyugodtan mind elrágcsálhattátok. De ezentúl magatoknak is kell szereznetek eleséget, és nem szabad mind elrágcsálnotok, hanem el kell tennetek belőle a zord télre. Ez a lecke. Megértettétek?

- Megértettük! - zúgták a kis növendékek.

A tanító pedig folytatta:

- Ámde vigyázatok! A tanfegyelem megsértése büntetéssel jár. Ha valamelyik közületek arra vetemedik, hogy elrágcsálja a kiosztott tananyagot, azt kiállítom, és nem vehet részt a közös tornajátékban. Ezt vegyétek tudomásul!

- Tudomásul vesszük, tanító bácsi! - vágta rá a növendékek.

- Hát akkor mondjuk el szépen, közösen a mókustankölteményt. Ennek minden betűjét örökre eszetekbe véssétek! Kezdjük!

*Gesztenye, tölgy, bükk, szil, gyertyán,
Terített asztal, mókuskám!*

A kismókusok szavalóköre a tanító után mondta a szép szöveget szóról szóra.

Csak egy csintalan mókus húzódott a többi mögé, és így facsarta ki a vers szavait:

*Gesztenye, tölgy, bükk, szil, gyertyán,
Rágcsáld, ha akad, mókuskám!*

Azzal a kis haszontalan a saját szavainak rossz példájára mindjárt ropogatni is kezdte a rábízott tananyagot.

De a tanító már folytatta:

*Rakj el télire, mókuskám,
Mert mag csak nyáron van a fán.*

A növendékek szépen elismételték a tanító szavait. De hát a kismókus hátul megint elferdítette a vers szövegét:

*Amit csak találsz itt a fán,
Rakd a bendődbe, mókuskám!*

Azzal tovább majszolt a tilos magból.

A kismókusok közül néhányan halkán nevetgéltek a tréfán, és félő volt, hogy a rossz példa rájuk is átragad.

Hanem a csintalan kismókus, miután jól teleette magát, nem folytatta a mókázást. Elbágyadt a jóllakottságtól, és bóbiskolni kezdett, majd el is aludt.

A tanító folytatta a tankölteményt:

*Okos tanácsom tartsd meg ám,
Mert koplalsz majd télen, mókuskám.*

A kismókusok szépen utánamondták a költemény minden szakaszát.

Végül az következett a tanrend szerint, hogy a tanító megvizsgálta a tananyagot, vajon teljesítették-e a kismókusok az utasításait.

Az első, második, harmadik kismókusnál mindent rendben talált. Megdicsérte őket szorgalmukért és engedelmességükért.

Hanem ahogy odaér a hátrább ülő mókuskákhoz, mit lát? Egy kismókus a karjára borulva szendereg. Sőt álmában ezt horkolja:

*Hurr-hirr-horr-hárr-brum-bió,
Enni meg aludni jó.*

Ki az, aki megállaná ezt a jelenetet kacagás nélkül? A sok kis növendék kacagni kezdett.

Hanem a derék mókustanító erélyesen rárivallt a nevetgélő kismókusokra:

- Csönd legyen!

Majd megrázta a szundikáló kismókust.

- Ébredj föl azonnal, te semmirekellő!

- Mi az? Mi történt? Zivatar rázza a fát? - ocsúdott föl a kis csintalan.

- Majd adok én neked zivatart! - förmedt rá a tanító. - Az történt, hogy kétszeresen is megszegted az iskolai fegyelmet. Először is: munkálkodás helyett aludtál az órán. Másodszor pedig: elfogyasztottad a tananyagot! Ezért szigorú büntetést érdemelsz. Meg is kapod tőlem. Az osztály velem jön a tornajátékra, te pedig itt maradsz egyedül, és ha el mersz mozdulni, még súlyosabb büntetés vár rád, haszontalan!... Gyerünk, gyerekek!

Azzal a tanító elvonult az osztállyal a játszótérre.

Képzeltetik, hogy a kismókus milyen tombolást, toporzékolást művelt a büntetés miatt. De hát nem használt. Nem lehet büntetlenül komázni az iskolai fegyelemmel.

No de ki is volt ez a csintalan kismókus?

Rögtön látta, aki rápillantott, hogy a fekete farkincás Misi Mókus. Nem először érte büntetés. Már többször kikapott, mert verekedett a társaival, kikapott már órakerülésért is, ezúttal restségéért és pákosztosságáért.

Ezek után csakugyan nehezen lehetett elképzelni, hogy valóban beválik-e majd Rókus bácsi jóslata, és a mókusok társadalmának valaha is kiváló tagja lesz Misi Mókus, akár fekete a farka, akár nem.

Negyedik fejezet

Hát ahogy gubbaszt Misi a szomorú magányban, egyszerre ismerős hangot hall. Mégpedig Szajkó néni hangját.

Ismeretes, hogy a madarak legbeszédesebbje a szajkó. Műveltségben vetekedik a papagájjal, mert a madarak nyelvén kívül az emberek nyelvét is könnyen megtanulja.

Misi Mókus unalmában csöppet sem neheztelt, mikor Szajkó néni odaröpült mellé az ágra.

- Szegény kis magzatom, mit keseregsz itt egyedül? - kérdezte Misitől.

- Azért, mert a lecke... - kezdte Misi Mókus a tudósítást. De nem jutott tovább, Szajkó néni a szavába vágott:

- Ohohó! Már tudom! Unalmas a lecke neked is, mint az én kicsikéimnek. Azok is így szökdösnek el az iskolából. Talán te is ilyen iskolakerülő vagy? Na, meséld csak el Szajkó néninek!

- Ó, dehogyis! - akarta magyarázni Misi a tényállást. De Szajkó néni újra belekottyant a szavába:

- Ahán! Csintalankodtál? Verekedtél? Tudom, az én kicsikéim is állandóan püfölik egymást. Biztosan elraktak, azért nem mersz a többi mókuskához szegődni! No, szólj hát!

- Más az én bajom! - kiáltotta kétségbeesetten Misi Mókus.

- Ahán! Kitaláltam! Te agyabugyáltad el a társaidat, és most félsz a tanítótól, hogy megbüntet érte - sipogta Szajkó néni.

- Dehogy agyabugyáltam el! Azért vagyok itt, mert megrágtam a tananyagot, és a tanító büntetésből nem vitt el az osztállyal játszani. Engem nem érdekel, hogy el kell tenni télire a magot, máskülönben koplal, aki nem teszi!

Szajkó néni a fejét csóválva hallgatta Misi Mókust. Végre, amint Misi szünetet tartott, nagyon komolyan így szólt hozzá:

- Ohó, fiacskám! Tévedsz, ha azt hiszed, hogy a tanító nem mond igazat, és nem akar jót. A fák bizony csak nyáron teremnek. Télen elhullajtják levelüket és termésüket. Jön a hó, jön a vihar, jön a fagy. Nagyon rossz annak a mókusnak, aki nem gyűjtött magának eleséget. Te még nem értél meg egyetlen zord telet sem, tehát azt hiszed, hogy nincs is tél. De bizony elérkezik lassacskán! Akkor késő a bánat!

- Csakugyan igaz lenne, amire a lecke tanít, hogy nem talál eleséget magának télen, aki nem szerez most, és nem rakja félre? Ejnye, ejnye, ejnye, ez nem kellemes! - szeppent meg Misi Mókus most már meggyőzve. Aztán hozzátette: - Nincs mentség?

- Dehogy nincs! - felelte Szajkó néni. - Ha madár volnál, volna mentség.

- Minek lennék madár, ha mókus vagyok? - mondta Misi.

- Hát azért, mert a madár nemcsak a fán talál eleséget magának, hanem oda is röpülhet, ahol talál. Bizony. Vannak madarak, akik messze röpülnek a tél elől, oda, ahol mindig meleg van, és mindig teremnek a fák - magyarázta Szajkó néni.

Misi szájátva hallgatta.

- Ez igaz?
- Úgy ám! - bólogatott Szajkó néni.
- És ott is élnek mókuszok? - érdeklődött Misi.
- Bizonyára! Mégpedig milyen boldogan! - hangzott Szajkó néni válasza.

Misi Mókusz erre ezt mondta:

- Hát akkor én mégsem tanulok, mégsem gyűjtök, és nem unatkozom az iskolában. Hanem fölkerekedem, és megkeresem azt a tájat, ahol mindig teremnek a fák.

Ötödik fejezet

Misi Mókus nem búcsúzott el senkitől, mert attól tartott, hogy nem engedik világgá menni.

Hát csak úgy sundán-bundán, útravaló nélkül eredt neki az útnak. Mókus módjára, fáról fára szökkenve haladt tova, azzal a gondolattal, hogy majd csak kijut az erdőből, aztán tájékozódik, hogyan és merre jusson tovább.

De hát az erdő messze terjedt. Közben nagy zápor kerekedett. Villámlott, mennydörgött. Szegény Misi csuromvizes lett, míg végre menedéket talált egy faodúban.

Már kissé gondolkodóba esett, vajon ne mondjon-e le mégis a további viszontagságos utazásról. De eszébe jutott, hogy eltűnését már észrevették otthon, és távolmaradásáért kikap, hát erre mégiscsak nekivetemedett a vándorútnak.

Végre nagy nehezen kikecmergett az erdőből, mégpedig egy egészen kedves, biztató helyre.

Hatalmas épület állott az erdő szélén, meg néhány kisebb ház is, szerteszét szórva a kertek között. De az utakat és a sétatereket mindenütt óriási, terebélyes fák szegélyezték, egymásba hajló lombozattal. A nagy épületből gyönyörű zene szólt. A sétányokat sűrűn ellepték a járókelők.

Misi Mókus kinézett magának egy szép nagy fát. A fa törzsén tágas odú kínálkozott lakóhelynek, az ágak telerakva gyümölcscsel. A gyümölcsök nagyon hasonlítottak az erdőbeli szelídgesztenyefák gyümölcséhez, ami kiváló mókuscsemege.

Csakhogy ezek vadgesztenyefák voltak. Misi azonban még nem látott ilyeneket. Mert fura, nem fura - szelídgesztenye a vadon erdőn terem, és a vadgesztenye a városi sétányokon.

Elég az hozzá, hogy Misi kitűnő szállást és kitűnő táplálékot remélt a vadgesztenyefán. Éhes is volt, fáradt is.

A fa alatt kényelmes pad állt a járókelők rendelkezésére. Éppen egy kövér, cicomás hölgy haladt a sétányon keresztül, és erősen szuszogott. Leült a padra, a fa alá, amelyiken Misi Mókus tanyázott. Mit törődött ezzel Misi a magasban? Semmit! Először is enni akart.

Leszakított egy szép nagy vadgesztenyegubót, a faodú szájába vitte, és ott mókus módra két keze közé véve a gubót, éles fogával lehántotta róla a zöld burkot.

Ekkor gyanús ízt érzett az ínyén. Hiszen a vadgesztenye gyümölcsének köztudomásúan fanyar, csípős íze van.

De hát Misi azt vélte, a zöld burok - az zöld burok, a szelídgesztenye édes magvának is fanyar és szúrós a burka. Ezzel is így lesz.

Bátran beleharapott a vadgesztenye magvába.

Hüjj, a mindenét! Ilyen keserű, savanyú ízt még nem érzett életében. Akárhogy korgott a gyomra, ilyen szörnyűséggel nem csillapíthatta az éhségét.

- Vukk! - mondta. - Még nem is ettem ebből a geftenyéből, már öffe is húfta a fát. Teffék csak. Aft a nemferetemjét if neki!

Azzal Misi Mókus a gesztenye szúrós burkát magostul együtt lehajította a magasból.

Potty! A szúrós gesztenyeburok éppen a fa alatt pihenő kövér asszonyság fitos orrára pottyant.

- Juji! - sikoltotta rémülten, és olyan frissen ugrott fel a padról, mintha szöcskévé változott volna. Majd amennyire párnás nyaka engedte, fölfelé nézdegélt a fára. Ide-oda futkosott, és rémülten sikoltozta:

- Ki hajigál? Micsoda dolog ez?! Ki merészeli a békés közönséget dobálni? Ez szemtelenség! Följelentem! Ligetőr!... Liget-ő-ő-ő-őr!

És Misi Mókus? Hol volt ez alatt a zenebona alatt?

Őkelme bizony rögtön visszavonult az odú szájából a mélyébe. Onnan hallgatta és kacagta magában az akaratlanul okozott kis balesetet.

Végre a nagy sikoltozás odacsalta a ligetőr kiskutyáját. Az aztán a hölgyet is túlugrándozta, túlcsholta, túlvakkantotta, míg meg nem jelent az egyenruhás, tányérsapkás őr, nagy furkósbotjával.

- Elhallgatsz már! - kiabált először a kutyájára. Majd a hölgytől kérdezősködött: - No, mi bántja, kedves asszonyság?

- Valami gaz, elvetemült csibész mászott föl erre a fára. Szúrós gesztenyegubót dobál le onnan. Épp az orrom hegyét találta el.

- Ej-ej-ej! Hogyan lehet ez? Hol lenne ezen a fán valaki? Nem látok én egy fia csavargót sem odafönn! - forgatta fejét a ligetőr, körüljárva a fát, mindenünnen kémlelve rá. De hiába.

- Én nem hazudok magának! - kiabálta a hölgy. - Ki csapott akkor orron, ha nincs ott senki?... Fogja el!

- Hacsak a szél nem járt ott, és az nem rázott le gesztenyegubót. Én nem veszek észre senkit a fán. A szelet csípjem el magának, és büntessem meg? - morogta az őr.

Az asszonyság szuszogva tipegett tova a helyszínről, az őr pedig letelepedett a helyére, a padra. Pipára gyújtott, és lassan, méltatlankodva dörmögte:

- Még miért is ne vonná a közönség felelősségre a ligetőrt? Veszekednek velem, mert lidércet látnak a fán, ahol egy teremtet lélek sincsen!

Misi Mókus már bebizonyította, hogy első, ha valami mulattató csínytevésről lehet szó. Most is vígan nevetgélt fönn az odúban, és folytatni akarta a mulatságot. Hirtelen újabb gesztenyegubót szakított le a fáról, és nekiirányította a ligetőr fejének.

- Lidérc vagyok én, vagy mi? Ehol a bizonyíték!

Azzal zsupsz! Lehajította a gesztenyegubót.

Nem találta el az őr fejét, de a pipát kiütötte a szájából. Csak úgy kavargott a csípős dohány meg a füst meg a szikra az őr arcába.

Köpködve, prüsszögve ugrott föl a padról.

- Tyű, a teremburádat! Mi van ott fönn? Nem látok semmit... Nincs ott senki!... Tán csak nem idő előtt hullik ennek a gesztenyének a tokja?

Így dörmögött magában az őr, míg Misi az odúban lapult, és nem tudta megállni nagy jókedvében, hogy hangosan le ne rikkantson:

- Az eszed tokja! Az hullik!

- Hohó! - figyelt föl az őr. - Ott fönnt mégiscsak tartózkodnia kell valakinek. A szél suhogása nem ilyen! Én nem vagyok elég okos, hogy megfejtsem ezt a rejtélyt, megyek, és szólok a főligetőrnek, jöjjön ide.

A főligetőr néhány perc múlva előcammogott társa hívására.

- Mi baj, koma?

- Följelentés érkezett hozzám, hogy erre a fára valami titokzatos szerzetnek kellett felosonnia. Mert aki a padra ül, annak a fejét fölülről gesztenyével püfölik, és utána nevetgélés hallik.

A főligetőr kétkedve nézett a fára, majd így szólt:

- Nincs ott fönnt, komám, senki. Talán kísértetet láttak és hallottak fényes nappal? Ne kacagtassa ki magát!

- Hihhi! Kísértet lett belőlem - nevetgélt Misi Mókus.

- Ha! - rezzent össze a ligetőr az ismerős hangra. - Nem mintha éppen most is neszezett volna valami odafönt?

- De mi? - csavarta nyakát hasztalanul fölfelé a főligetőr. - Mi lehet, ha szemmel nem pillantható meg?

- Föl kéne mászni a fára, és megvizsgálni tüzetesen - javasolta a ligetőr.

Mire a főligetőr így fakadt ki:

- Még mit nem?! Fára mászatna pusztá rémlátásból?

- Hát pedig én utánajárok ennek. Keríték egy létrát, és fölhatolunk erre a fára! - mondta a ligetőr, és eltávozott.

A főligetőr pedig, jobb szórakozás híján, helyet foglalt a padon, és a fejét csóválta.

- Micsoda haszontalanságokat sütnék ki, hogy az embert zaklassák!

Ebben a pillanatban egy nagy, szúrós gesztenyegubó koppant tányérsapkája tetején. Hozzá Misi Mókus hangja sipított a fáról:

- Ez neked haszontalanság? Mi?

- Ajjajajaj! - pattant föl a főcsősz. - Mégiscsak kell lenni valaminek a dologban. Varázsfá lenne ez? Vagy mi a patvar?

A főligetőr bambán és riadtan kerülgette a fát. De persze hasztalan figyelt föl rá... Misi az odúban kuksolt.

Na! Akárcsak valami biztató visszhang szólalna meg a rejtély megoldására, a ligetőr vidám énekszót hall közeledni.

*Mondják, ki jókedvvel van tele,
Madarat fogathatnak vele.
Én előbb a madarat megfogom,
Aztán lesz a jókedvre okom.
Ujjé! Be szépen fütyöl a kis madár a fán!
Csak ebből semmi hasznom nincsen, komám!
Madar a kalitban, és nem a fán.
Ott fütyöl ő hasznomra igazán!*

Ki danolhatta ezt a dalt más, mint a madarász? Azaz más néven: állatkereskedő. Mert hiszen az üzletének sok kalickájában, kirakatában nemcsak madarat árul ő, hanem tengerimalacot, kismajmot, kismacskát, kiskutyát és többek között mókust is.

- Hahó! Madarász koma! - rikkantotta feléje a főcsősz. - Jöjjön már ide! Ne haragudjék, hogy föltartom útjában.

No, a madarász odajött. A hátán nagy zsák. Azon kalickák lógtak. A kezében, vállához támasztva egy hosszú rúd. Annak végén tátott szájú háló... Hiszen éppen madarat, állatot fogni indult a madarász.

- No, miben állhatok szolgálatára, főligetőr komám? - kérdezte.

- Tanácsot szeretnék kérni magától. Mégpedig szaktanácsot - mondta a főcsősz.

- Vajon miben?

- Nézze csak ezt a fát! - kezdte el a főligetőr. - Nincs rajta semmi. De mégis mintha valami babonaság fogta volna meg. Csak üljön alája valaki, akkor a fa magától úgy kupán vágja egy-egy gubójával, de rögtön, hogy koppan! Nem hittem volna én sem, ha itt az imént a saját kobakomra nem koppant ez a fránya gesztenyefa. Mi lehet ez?

- Mi lehet? - vágta rá a madarász. - Mindjárt megtudjuk! Bízsa csak rám!

És a madarász gyakorlott szeme már meg is akadt a fa törzsének azon a nagy odúján, aminek belsejében Misi tanyázott nyugodtan. Misi azt gondolta: másszék csak valaki utána a fára, akkor ő uzsgy!... Máris átszökdel előle a következő gesztenyefára és onnan a következőre: Tíz ember sem fogja el őt.

- Vajon miféle szerzet lappanghat ott a fán, aki velünk tréfát űz? - érdeklődött a főcsősz.

- Alighanem különös - hagyta rá a madarász.

- És mégis, mifajta gyanít? - firtatta a főcsősz.

- Azt még nem mondhatom meg! - válaszolta a madarász, és a sapkáját a feje búbjára tolta, hogy jobban fölfelé fürkészhessen a fára. Majd máris hozzátette: - De ne búsuljon, csősz koma, mert nem sokba telik, míg megtudjuk!

Abban a pillanatban egy nagy, szúrós gesztenyegubó koppant a madarász homloka közepén. Csak úgy szisszent tőle. És egyidejűleg a fáról Misi csúfondáros vihogása is hallatszott.

- Tudd meg máris!

No de most mi történt? Misi arra számított ám odafele; hogy ha valaki mászni készül a fára, akkor kiugrik az odúból, és menekül. De arra nem számított Misi, hogy a ravasz madarásznál hosszú rúdra erősített háló van. Nem kell neki fölmászni a fára. Csak a padra kell ugrania a madarásznak, hogy elérje a rúddal az odút, ahol Misi kuksolt, és rácsapja a hálóját a lyuk szájára.

Bizony ez történt!

Mármost Misi Mókus az odú mélyén lapulva nem is vette észre a hálót az odú kijáratán. És azt sem hallotta Misi Mókus, hogy a fortélyos madarász így szól a főcsősznek:

- Na most, kedves komám, álljon csak föl mellém a padra, aztán csapjon csak rá a fatörzsre akkorákat, amekkorákat bír. De ne sajnálja!

A főligetőr erre gyorsan fölkapaszkodott a padra. És csihé-puhé! - teljes erejével kezdte csapdosni a fa törzsét, hogy csak úgy rezgett belé, és röpiült szerteszét a fakéreg.

Szegény Misi a nagy csapdosást csakis annak vélte az odúban, hogy most másznak utána a fára. Menten lefűlelik az odúban, ha nem menekül. Nosza! Kiugrott az odúból. Azt hitte, azt a kis pókhálószerű valamit elhárítja az útjából, ami az odú száján fityeg. De hát keservesen csalódott Misi.

A háló bizony nem szakadt el, csupán engedett Misi taszításának. A következő pillanatban Misi Mókus már a háló lecsüngő fenekében fickándozott.

Ezt akarta éppen a madarász. Egy-kettő elkapta hálóját a lyukról. Nagyot csavarintott rajta a levegőben, hogy Misi ki ne kecmereghessen a háló száján. És ezzel Misi Mókus véglegesen a madarász foglya lett.

Könnyen, simán nem tűrte persze Misi a letartóztatást. Az nyilvánvaló. Olyan vergődést, vackolódást művelt Misi Mókus, hogy a madarász a főligetőrrel együtt alig győzte tartani a hálórudat.

- Eresszenek el! Mit vétettem? - üvöltözött Misi.

- Hohó! Csak csínján a kiabálással! - förmedt rá a főcsősz. - Mit vétettél? Először is: hatósági engedély nélkül bitoroltál lakást magadnak a sétatér fáján. Másodszor: hajigálással és csúfolódással a köznyugalmat háborítottad.

- Úgy ám, kis komám! Így jár a csintalan, hencegő mókus! - biccentett rá vigyorogva a madarász.

- De mit akarnak tenni velem? - jajgatott Misi.

- Az majd elvállik! - felelte neki a madarász.

De már a főligetőrből sem fért a kíváncsiság, és ő is kérdezte:

- Mi lesz a sorsa ennek a kis huncutnak?

- Ajjaj! Jó dolga lesz neki nálam! Kap egy szép kalickát. Kap bele egy forgókereket. Azon tornászhat, amikor tetszik neki, és amíg tetszik. Kap enni-inni! Mi kell egyéb?

- Eresszenek el! Utálom a fogságot! Belehalok! Nem kell szép kalitka! Nem vagyok én madár! Mókus vagyok! Gyűlölöm magukat!

- Ne félj! Ha gyűlölsz engem, nem soká gyűlölsz! Majd akad vevőd. Az megvesz tőlem, és hazavisz. Akkor jobb gazdát is kaphatsz, rosszabbat is, mint én.

Misi sivalkodhatott aztán, és rugdalózhatott. A madarász vállához támasztotta a hálós rudat, és vitte Misit egyenesen az üzletébe.

Hatodik fejezet

Amikor a madarász hazaért, így szólt a segédjének:

- Hozz csak, öcskös, gyorsan ide egy nagy kalickát! A kirakatba tesszük ezt a kis pukkancsot. Remek légtornász ez! Hadd bámulják!

A segéd hozta is a kalickát.

Misi Mókus akkorra már belátta, hogy hiábavaló minden vergődés, minden ellenkezés arra nézve, hogy kiszabaduljon a madarász fogságából. Hát inkább körülnézett az üzletben, az új otthonában.

Hüha! Micsoda nyüzsgés és zenebona tárult a szeme elé!

A falakon hazai énekesmadarak kalickái sorban fölaggatva. Csízek, tengelicék, pirókok, seregélyek, gerlék, rigók ugrándoztak, füttyültek, tollázkodtak, civódtak, gubbasztottak a kalickákban. De idegen madár is teméntelen volt. Egész sereg kanári, aztán papagájok, kajdácsok. Szabadon is járt egy csomó állat. Sziámi cicák hancúroztak a sarokban, vagy heverésztek és mosdottak erre is, arra is. Meg hosszú szőrű angóramacsok. Medencék is voltak, vízzel tele. Ebben csuda formájú és színű víziállatok úszkáltak, és nagy tartályokban aranyhalak. Másutt teknősbékák mászkáltak.

Misi Mókus, amint ezt a csuda nyüzsgést, locsogást, rikkantgatást bámulta, szinte elfeledkezett már bújáról. Egy szekrény tetején két kismajom játszott, összevissza kúsztak, bukfenceztek, hemperegtek, mint akiknek semmi bajuk, semmi gondjuk. Mindjárt észrevették Misi Mókust, és ugráltak is feléje ismerkedni, barátkozni.

Misi szomszédai, egy csomó apró papagáj, fülsiketítő lármát csapott a láttára. Csacsogtak, sipítoztak, füttyültek összevissza egyszerre. Még hozzá a kalickájukba akasztott apró csöngettyűket is rázták egyre-másra, hogy csilingeljenek. És odakúsztak a kalickájuk drótján, hogy lássák Misit. Még a kalickájuk tetejéről is lógtak alá, vagy kis hintácskákon hajukázták magukat Misi felé. Közben egyre csipegették a kalickájuk kis vályújából az eleséget.

Korántsem tűnt úgy, hogy ez a sok madár, állat valami nagy boldogtalanságban élne itt a fogságban.

Misi Mókus persze nem békült meg olyan hamar a sorsával. De mert nagyon éhes volt, és közben a segéd az új kalicka vályújában kitűnő eleséget és friss vizet helyezett el, hát nekifohászkodott a jó csemegének.

A papagájok ezalatt hiába érdeklődtek tőle afelől: miként és honnan került ide, és hogyan érzi magát?

Csak mikor már alaposan belakott Misi Mókus, akkor volt hajlandó szóba ereszkedni a szomszédaival. Őszintén elmesélte kíváncsiskodásukra, hogy ő a szabad erdőből szökött meg, és hogyan fogta el a madarász és a ligetőr a sétányon, és hogyan hozták ide.

Hát Misi még be sem fejezi a tudósításait, a papagájok olyan csivitelésbe, olyan viháncolásba fognak a szavain, hogy Misi csak ámul! Mi leli ezeket?

- Hihihih! Huhuhuhu! Halljátok, miket is nem hazudik nekünk ez a buksi szörpamacs? - mutogattak Misire és pukkadoztak a papagájok. - Elment neki az esze, és a mienket is el akarja csavarítani! Hihihih! Miket nem akar ez elhitetni velünk?!

No persze!

A papagájok egytől egyig itt születtek az üzletben. Fogalmuk sem volt másféle világról, mint amit az üzletben tapasztaltak, meg a kirakatablakból láttak.

Nekik az nevetség-, hazugság-, képtelenségszámba ment, hogy a mókusok az erdőn maguk szedik és gyűjtik eleségüket a fákról. Így vihogtak rajta:

- Hihihih! Nem a madarász adja be a mókusoknak a kalickába a táplálékot? Hihihih! Még ilyet! Milyen kalicka az erdő?

Hát még olyan lehetetlenségen hogyan hahotáztak a papagájok, hogy: az erdőben záporosó, villámlás, dörgés, szélvész van, és ettől el kell bújni, mert a szabadban ez igen kellemetlen!...

- Pruhahaha! Hihih! Micsoda kalicka, micsoda üzlet az az erdő, amiről ez a mókus beszél, hogy ő ott lakott sok mókustársával? Pruhahaha!

Misi Mókus mindjárt észlelte, hogy ilyen buta, tapasztalatlan néppel, mint ez a papagájhad, végleg nem lehet értelmesen társalogni. Tehát elfordult tőlük. Talál ennél külön szórakozást is magának!

Csakugyan! Misi Mókus máris fölfedezte, hogy a kalitkájának felső részén egy szép, nagy, fogacos kerék van. Hoppsza! Rászökkent.

A kerék olyan könnyen pördült egyet, hogy a tiszta öröm volt. Hajrá! Misi a keréknek egyik fogáról a másikra szökkent. A kerék egyre jobban pörgött vele.

Erre Misi két-három-négy kerékfogat is átugrott, és így a kerék már szélesebben pörgött. Még annak is elállott a lélegzete, aki ránézett.

Mi tagadás, ez pompás multság volt. Misi mihamar beletanult. Előre-hátra, lassan-gyorsan, egyenletesen-szagatottan hajtotta a kereket, akárcsak egy karmester vezényeli az ütemet a zenekarnak.

Ninini! Az üzlet előtt megállt egy-két járóelő; hogy figyelje Misi Mókust. Nevettek, mutogattak egyre többen az utcán a kirakatra. Felnőttek, gyerekek egyaránt multságot találtak Misi mutatványaiban a keréken. Csődület támadt a járdán. Elakadt tőle a forgalom.

A madarász nagy élvezettel szemlélte Misi sikerét. Összekacsintott segédjével, és így szólt:

- Hamarost vevőre akad ez a mókus, biztos!

Még ki sem mondta ezt a madarász, egy kocsi állt meg az üzlet előtt. A kocsiban egy kövér kisfiú ült apjával. A kisfiú észrevette Misit, és rögtön tapsolni, ujjongani kezdett a gyönyörűségtől. Majd így könyörgött apjának:

- Apukám! Vásárolj meg nekem ezt az édes kismókust! Ha megkapom, mindig jó leszek, megígérem!

- Jól van, fiacskám! - felelte az apa mosolyogva.

Kiszálltak a kocsiból, és benyitottak az üzletbe.

Hetedik fejezet

Öt perc sem telt bele, a madárkereskedő eladta Misi Mókust az előkelő vevőnek. Kalickástul kivitte a segéd Misit a kocsira, és elhajtottak.

Ez már estefelé történt. Mire Misi Mókust a kalickájával együtt új gazdájának lakására szállították, egészen sötét lett. Új lakóhelyén nem volt más társasága, mint a háziak. Vagyis a kisfiú, az édesapja és az édesanyja.

Misi kalickáját egy állványra tették az egyik szoba sarkában. Ellátták eleséggel, és magára hagyták. A villanyt persze egyidejűleg lekattantották a szobában. Legfőljebb a másik, világos szobából szűrődött át némi fény Misihez.

Hát Misi jobb híján a szomorú, magányos rabságban megvacsorált. Majd szundikálni kezdett.

Ámde a másik, világos szoba villanya egyszerre kialudt.

A háziak befejezték a vacsorát, és átjöttek abba a szobába, ahol Misi gubbaszkodott a ketrec sarkában. A villanyfényre fölriadt a szunyókálásból, de nem tartotta érdemesnek megmozdulni, tornászni és ugrálni.

A kisfiú odament hozzá, és nagyon nyájasan megállt a kalickánál.

- No, mi van veled, kismókusom? Hisz úgy szeretlek! Úgy örülök, hogy apukám megvett nekem!

- Annál kevésbé örülök én! - motyogta Misi. De nem mozdult.

A kisfiú édesapja és édesanyja is odament közben a kalickához. A kisfiú édesapja így szólt:

- Ne zavard, fiacskám, a kismókust. Látod, alszik. Talán fáradt.

- Úgy van! - szólt a fiúcska édesanyja is. - Hagyd, szívecském, ezt a kis ugribugrit. Gyere az ágyacskádba.

- Majd reggel játszatsz vele - toldotta meg a fiúcska apja.

De hát a kisfiú rakoncátlankodni kezdett.

- Nem akarok még lefeküdni. Azt akarom, hogy ugráljon nekem, mint a kirakatban! Hozok egy botot, és megpiszkálom.

- Azt nem szabad, fiacskám. Megharagszik a kismókus, ha durván szurkálod - mondta az apja.

Hát bizony Misi Mókus, amikor hallotta, hogy a kisfiú nyaggatni akarja, egyszerre megmozdult, és a fogát vicsorította.

- Vigyázz! Ne piszkálj, mert még megbánod!

A kisfiú édesanyja engedékenyen szólt az elkényeztetett gyerekhez:

- Jó! Maradj itt kissé a mókusod mellett. De ne bánts, csak szépen beszélj vele.

- Na, ugrálj egy kicsit! - szólt erre a kisfiú Misinek.

- Azért se! - kuporodott össze Misi.

- Miért nem ugrálsz?

- Mert utálok itt lenni. Eresszetek szabadon! - mondta Misi. Azzal körüljárta a ketrec alját, merre lenne alkalmas rés, amit kitágíthatna. Persze a szökés járt az eszében.

- Ó - szólt erre a kisfiú -, csak nem akarsz itt hagyni, amikor annyira szeretlek?

- De bizony! - felelte Misi. Hirtelen fölágaskodott. Két kis mancsát fölemelte, és szeme villogott. - Nem akarok itt maradni! - kiabálta. - Meg akarom keresni az örökké termő fát. És ott szabadon, boldogan akarok élni.

- Már ágaskodik! - ujjongott a kisfiú, míg apja és anyja nevetett Misi erélyes mozdulatain.

- Eresszetek szabadon! - kiabálta most már Misi, kalitkája rácsához nyomva fejét.

A kisfiú hirtelen odadugta mutatóját a rácshoz, hogy megrémítse Misit.

- Ugye, te csúnya?! - sértegette Misit. - Tudnál te ugrálni, csak nem akarsz! Makacs vagy!

Misi Mókus abban a pillanatban kidugta mancsát a drót között, és jókorát karmolt a kisfiú ujján. A fogát is vicsorította. Meg is harapta volna a fiúcska kezét, ha a feje kifért volna a drót között.

- Jujjuj! - sivalkodott a fiúcska. - Ez egy gonosz vadállat!

- Ugye, ugye? - dorgálta az édesapja. - Figyelmeztettelek, hogy addig ne nyúlj a kismókushoz, míg meg nem szelídül. Most megkaptad a magadét. Megérdemelted az engedetlenséged miatt.

- Úgy van! - mondta a fiúcska édesanyja is. - Most érd be ezzel, és gyere lefeküdni!

A nyafogó kisfiút kivezette édesanyja a szobából. Az édesapja pedig fogott egy nagy fehér asztalkendőt, és Misi Mókus kalickájára terítette.

- Aludj, te kis vadóc! - mondta. - Majd a jó bánásmód megszelídít!

- Majd ha fagy! - mondta erre Misi az asztalkendő alatt a sötétben. - Teszek róla, hogy ne tartsatok fogságban!

Mert közben Misi Mókus kieszelte, hogyan menekülhet el a ketrecből.

A ketrec fából készült alján fölfedezte, hogy egy helyütt puhább, tarkább a deszka. Sőt ugyanott egy repedés is van.

A fához jobban ért a mókus, mint akár a legjobb asztalos. Hiszen a fákon él.

A mókus foga pedig olyan, mint a legjobb favágó szerszám, hegyes, mint a tű, erős, mint az acél. Ripp-ropp! A legkeményebb dió, mogyoró csak úgy törik szerte a mókus foga között, mint a tojáshéj.

Hát Misi Mókusnak, amikor egyedül maradt a sötétben, gyermekjáték volt elkezdni a puha deszka hasadéknál a rágszálást, és akkora lyukat kikerekíteni magának, amin kimásson a ketrecből.

Egykettőre ott tartott, hogy a ketrecből a szobába jutott. De hova és hogyan jut ki innen?

Mert a szoba sötét volt, és se ajtaja, se ablaka nem volt nyitva, csak éppen a másik szoba felé nyíló ajtó.

Csakhogy ott a háziak aludtak. Kék világú éjjeli lámpa vetett halovány fényt a szobára.

A hálószoza ablaka azonban nyitva állt.

Ezt Misi Mókus már előbb kikémlelte.

Hová nyílik az ablak? Vajon újabb csukott szobába-e? Újabb börtönbe?

Surranjon ki rajta? Füleljék le újra a lakásban? Tegyék szigorítottabb őrizetbe?

Mit tegyen? Mit tegyen?

Egyszerre remek eszméje támadt.

Lerángatta ketrecéről a nagy, fehér asztalkendőt. Magára terítette. Annak az oltalma alatt indult Misi Mókus a gyenge világítású szobába.

Keresztülosont a szobán az ablak felé, a fehér asztalkendő alatt. De az ablak párkánya magasan állt, és akkorát nem képes ugrani egy kismókus, hogy elérje. A puszta falon pedig nem lehet körömmel fölkapaszkodni, mint a fa kérgén.

Az ablak mellett egy szék állott. Ha arra fölugrik, egy újabb ugrással eléri az ablakpárkányt.

Már föl is szökkent Misi a szék ülőkéjére, hátán a fehér asztalkendővel. Onnan újabb lendülettel a szék karfájára ugrott.

- Zsvuhu-brubb-brugg! - A szék fölborult. Akkora zajt ütött, hogy a háziak ijedten riadtak föl álmukból. Az ágyban felülve rémüldöztek:

- Mi lehet az?

De Misi Mókuson szerencsére ottmaradt a fehér asztalkendő. Elszánta magát: a fölborult székről fölszökkent az ablakba. Hopp! Már rajta is guggolt.

Elkészült rá, hogy a háziak kiugranak az ágyból. És ha eltéveszti az ugrást, akkor vége van, újra elfogják! Óvatosan összeszedte erejét az ugrásra.

De mi történt?

A háziak nemhogy kiugrottak volna az ágyból, de egyikük rémulten suttogta a másiknak:

- Nézz oda! Kísértet lopózott a szobánkba, fehér lepedőben. Bújj a paplan alá!

Úgy is tettek. Erre aztán Misi vígan, bántatlanul, nyugodtan szökkent a nyitott ablakra. Onnan pedig, lepedőjét lerúgva magáról, leugrott.

Hová is? A ház folyosójára.

Ott már a csillagos, holdvilágos ég ragyogott fölötte.

A szabad folyosó majd csak elviszi valahová! A nagy házból csak kijuthat a szabadba egy ügyes kismókus!

Nyolcadik fejezet

Misi Mókusnak az adta vissza a szabadságát, hogy egyes emberekben oktan, babonás hiedelmek lakoznak.

Most ide-oda szaladgált a holdvilágos éjben a hosszú folyosón, hogy kifürkéssze: merre juthat ki a házból?

És ez nem volt éppen tréfadolog. A folyosó a harmadik emeleten húzódott végig, a ház belső fala körül. Az udvarra úgy tekintett le Misi Mókus a folyosó rácsa alól, mint egy óriási, mély kútba. Ha lezuhan, biztosan a nyakát töri.

A lépcsőn lejutni persze nem tűnt biztonságosnak.

A ház sok-sok lakójának ablaka még itt-ott világos volt. A lépcsőn egyre-másra léptek hangzottak, és Misi Mókusnak minden percben el kellett bújni a folyosón álló nagy szemeteskosár mögé.

Tanakodott, tanakodott, hogyan ér le az udvarra. A kapu csukva, csak nappal nyitják ki, akkor meg a forgalmas utcán csípi el, ha sikerül is kisurrannia az udvarról az utcára.

Közben múlt az idő. A ház világos ablakai közül egyre több sötétedett el, a mozgás, a zaj mind kevesebb lett az éjszakában. A holdvilágos csöndben Misi Mókus még mindig ott kucorgott a harmadik emeleti folyosón. A falhoz lapult, készen arra, hogy visszabújik rejtekébe a szemeteskosár mögé, ha valami neszez.

Puff! E pillanatban olyan tompa puffanást hallott maga mögött, mintha pamutgombolyagot ejtettek volna le valahonnan. Hát egy cirmos cica ugrott le a folyosó végi ablakból.

Egy macskától azonban nem ijed meg egy derék mókus. Misi meg se moccant. Várta, hogy mit tesz a cica. Észreveszi-e? Nem-e? Közeledik-e? Nem-e? De a cica nem vette észre Misi Mókust, hanem a negyedik emeletre vivő lépcső felé iramodott.

„Aha - gondolta Misi Mókus -, ez a cica kivezet majd engem a házból!”

S megindult a lépcsőn fölfelé, a cica után. Fölértek a negyedik emeletre baj nélkül. Ott még egy kulipintyóféle építmény szögelt ki, azután a tető következett kéményekkel, és a tetőre vaslajtörja vezetett.

Ezen iramodott föl a cica. Misi Mókus utána, de a cica hirtelen eltűnt, s Misi Mókus magában maradt a tetőn.

Rögtön azt nézte, hogyan lehetne eliszkolni erről a helyről.

Körös-körül futotta a háztetőt. Mindenfelől szédületes mélység tátongott a szemébe.

Hát most innen hová, te szegény Misi Mókus?

Nini!

A háztető egyik csücskéből óriási, vörös téglás kémény meredezett a holdvilágos ég felé. A kémény oldalán pedig hágcsó vitt lefelé. Misi Mókus szíve megreszketett az örömtől. Éppen ott, ahol a hágcsó szögben megtört, hogy az egyik emelet teraszára vigyen, óriási platánfa koronája hajolt a falhoz.

Mi a légtornászok legügyesebbjének, egy mókusnak átugrani egy lépésnyit a vashágcsóról a megszokott fára?

Két perc se telt el, Misi Mókus már a platán ágai között cikázott összevissza.

Hanem a platánon sem szerzett jobb tapasztalatokat, mint a vadgesztenyefán. Szállást még csak tűrhetőt talált volna rajta, de aztán megízlelte a fa tüskés gyümölcsét. Ez még rosszabb ízűnek tetszett a vadgesztenyénél is.

- Hát ez nem kellemes tanyahely! - vélekedett Misi.

Amint ezt megállapította, észrevette, hogy egy óriási, fatörzsekkel magasra rakott tehergépkocsi áll meg a ház előtt.

Misi gondolt egyet.

Ha ez az óriási kocsi idejött, bizonyára el is megy innen. A nagy fatörzsek közt remek búvóhelyet kereshet magának, aztán rábízza a sorsra, hová kerül el a nagy gépkocsival.

Már mászott is lefelé a platánról.

Hamarosan felkúszott a gépkocsira. Ott aztán a nagy fatönkök között talált egyet, amelynek a belsejében odú tátongott. Elhelyezkedett benne, és mihamar szendergésnek adta át magát. Félálmában érezte, hogy új otthona rázkódni kezd vele. De ez nem zavarta Misit. Nyugodtan szundikált tovább.

Kilencedik fejezet

Hajnal felé a teherautó megállott valahol. Misi Mókus már ébren volt, kimászott utazó-fülkéjéből, hogy kissé széttekintsen. A hajnali ködben, a gépkocsi magas farakományáról irtózatos nagy vizet látott hullámsani. Rajta roppant nagy, úszó házak. A kéményük erősen füstölt.

A parton megindult a sürgés-forgás. Emberek, állatok, járművek tömege nyüzsgött a kikötőben.

Misi Mókus teherkocsija mellett nagy halom volt rakva ládák. Ezeket a ládákat most két-két ember megragadta, és vitte a víz mellé. Ott aztán a ládát óriási nagy emelődaru kinyújtott karja emelte magasra, és rakta föl a nagy úszó házakra, vagyis a hajókra.

Misi Mókusnak kissé korgott a gyomra az éhségtől, de a kikötő területén nem látott egy fia bokrot sem, nemhogy fát, amiről valami rágsálnivalót szerezhetett volna. Azonban távolabb, a nagy víz partján szép liget sötétlett. Oda akart eljutni.

Óvatosan lelépott a teherautóról, és a ládák mellett akart észrevétlenül tovasurranni a liget felé.

El is iramodott a ládák közé. Mégis kíváncsiságból megállott az egyik mellett, mert a fedele egy kissé nyitva volt.

Nézzük csak, mit tartalmaz ez a láda.

Hát ahogy Misi Mókus fölűszik a szélére, látja, hogy a ládában mindenféle finom gyümölcs: édes mandula, mogyoró, dióbél, cukrozott gyümölcs van.

- Most már tudom, hogy mit fogok reggelizni - mondta Misi Mókus -, sőt még útravalót is viszek magammal.

Azzal beugrott a ládába, és fedelét magára húzva, sorban végigkóstolhatta a csemegéket.

Eddig minden jól ment volna. De most egyszerre hangokat hallott Misi Mókus. Sőt egy nagy tenyér le is csapott a láda fedelére.

- Ezt kell most elvinnünk! - hallotta.

- Na, most aztán szépen festek! Akár észrevesznek, akár elszállítanak, és ott találunk rám, mindenképpen megjártam! - ijedezett Misi a ládában, úgyhogy a finom csemege a torkán akadt.

De egy rekedtes hang így szólt az előbbinek:

- Megállj csak, hékás! Ennyire nem sürgős nekünk ez a láda.

- Hát? - hangzott a kérdés.

- Fújjuk ki előbb magunkat. Aztán iszunk egyet. Utoljára visszük a ládát. Gyere csak!

- Ez az én emberem! - gondolta Misi. - Míg isznak, megszököm a ládából.

Megvárta, amíg a matrózok elcsoszognak pár lépésnyire, kotyog az üveg a kezükben, és csettintenek, ahogy isznak. Gyorsan ki akart iszkolni a láda fedele alól. Ám abban a pillanatban az iménti tenyércsapás Misi feje búbjára koppantotta a láda fedelét.

- Leleszem ezt a fedele - hallotta -, ne mozogjon, míg visszük.

- Jó - szólt a másik hang. - Gyere, igyál, rajta a sor!

Kotty-kotty-kotty! - kotyogott újra az üveg. Mire Misi még gyorsabban emelte föl a láda fedelét, hogy közben megszökjék. Igazán! De a tenyér odakünn hamarabb csapott megint a láda fedelére, mintsem Misi kisurrant volna alóla.

- Mi a csoda? - hallotta megint. - Nem csaptad be jól azt a fedelet? Különben ráérünk még elcípelni a ládát. Igyál még egyet az egészségünkre!

- Köszönöm! Ej, be remek egy ital ez! - hallotta Misi. - Igyál te is! Nesze!

- Na, most vagy soha! - gondolta Misi. Azzal már nyomta is föl a láda fedelét.

Ajjajaj! Csak pórul járt újra.

- Kutyafáját! - hallotta, még mielőtt kibújhatott volna a fedél alatti résen. - A szél fújja föl ennek a fránya ládának a fedelét, vagy mi?

Zsupsz! A ládafödél megint szegény Misi Mókusra csapódott. Sőt minden reménye füstbe ment, mert a másik hang így szólt odakünn:

- Majd én ráülök a ládára, és te is mellém telepedhetsz, így kényelmesebben kortyintgatunk.

A két matróz ott csevegett, ott ivott a ládán ülve, míg csak az üvegjükből tartott.

- De most már emeld ezt a ládát, és gyerünk! - szólt az egyik hang.

- Mehet! - mondta a másik.

Azzal nagy nyögéssel levegőbe emelték a ládát, a benne kuksoló Misi Mókussal egyetemben. Vitték, vitték ingatag lépésekkel a víz partjára. Ott pedig Misi azt érezte, hogy a láda nagyot nyekken, nagyot reccsen, amint leeresztik, és a következő pillanatban már újra a magasba emelkedik.

Csikorog az emelődaru, csörren a lánc. Ereszkedik megint lefelé a láda és benne Misi. Hová? A nagy hajóra.

Innen menekedj meg aztán, Misi Mókus, és juss el valahova a vízen át! Annak ugyan befellegzett! Hacsak mókusból hallá nem változol.

De bizony Misi Mókus nem gondolt egyelőre szökésre. A ládát nem vizsgálták meg. Mikor lesz ez, mikor nem? Ráér akkor töprenkedni a menekülésen. Most a láda a szállása, és ez az ellátás kielégítette. Aztán majd csak lesz valahogy.

Tizedik fejezet

Hosszú ideig volt Misi Mókus a ládában a hajó potyautasa.

Ki-kinézett búvóhelyéből, néha látta az utasokat is. Egyszer kis híja volt, hogy meg nem fogta a hajóskapitány foxikutyája, és föl nem fedezték ugatására Misi búvóhelyét. De ezt a veszedelmet is szerencsésen kikerülte.

Egy szép napon nagy túlkölés és zakatolás után a hajó kikötött valahol. A matrózok megint fölemelték a ládát. Az emelődaru a hajóból kitette a ládát Misivel együtt a szárazföldre.

Kutya baja sem esett. Még csak tengeribetegséget sem kapott a hajó ringatásától, mint más utasok első hajóútjukon. Hiszen Misi Mókus a szélfújta fák ágain futkosva megszokta a himbálózást.

A hosszú út alatt mégis okosodott Misi Mókus, és az első kínálkozó percben, mikor már semmi gyanús neszt sem hallott a láda körül, fölnyomta a fedelét, és uzsgyé, kimászott a szabadba.

Eddigi tapasztalataiból okulva Misi Mókus tudta már, hogy az emberek közelléte ránézve kockázatos: könnyen elcsípi. Hát azon volt, hogy minél távolabb jusson onnan, ahol sok ember mozog. Itt pedig úgy, mint minden kikötőben, ember ember hátán tolongott.

Misi Mókus észrevett a közelben egy nagy fát. Sohasem látott még ilyet. A törzse olyan volt, mintha nagy pikkelyek borítanák. A koronáját pedig akkora levelek alkották, mint egy-egy kisebb lepedő. Alighanem pálmafa volt.

Misi Mókus sebes iramban elérte a nagy fát, fölűszott a törzsén, és elbújt a levelei közé. Az egyik levél alatt nagy, fürtös gyümölcs lógott. Tapasztaljuk csak meg, ehető-e. Vagy az is olyan, mint a vadgesztenye meg a platángubó?

Misi leharapott egy gyümölcsgubót a fáról. Ilyen édes, ilyen zamatos, ilyen illatos gyümölcsöt még nem ízlelt sohasem. Nosza! Nem kellett biztatni Misit. Úgy jóllakott a kitűnő datolyából, hogy a füle is kétfelé állt.

Hát ennél kitűnőbb tanyát aztán a világon nem talál! Az biztos!

Ezt meg kellett állapítania Misinek. A nagy levelek remek szállást biztosítanak. Odú? Mit kell itt odú? Amikor olyan meleg van, hogy szinte perzsel. Élelem elsőrendű!

Hátha ez a bizonyos örökké termő fa. Erről regélt neki Szajkó néni. Azám! De hát arról is volt szó, hogy a fán mókusrokonok élnek. Akármennyire kellemes otthona lenne is itt, mégiscsak egyedül van. Tehát meg kell keresnie azokat a mókusokat, akik itt élnek az örökké termő fákön. Ha ugyan ez az!

Misi Mókus máris döntött. Kipihen magát a pálmafán, jól teleeszi a bendőjét. Aztán mégiscsak nyakába veszi a világot újra. És megy mindig arra, ahol melegebb van, ahogy Szajkó néni mondta.

Így is cselekedett. Ott töltötte a fán a napot. Ott pihent éjjel. Pirkadatkor-virradatkor, amikor a kikötő, a tájék fölött csönd honolt, Misi Mókus lesunyított a nagy fáról, és útnak indult.

Hát bizony ezen a vidéken kevés olyan vidékre talált, ahol fáról fára vándorolhatott mókus-szokás szerint. Nagyokat kellett közben kutyaolnia is. Váltig fújhatta magában a csavargók dalát, amivel elindult Misi Mókus, hogy:

*Teremtette faszekere,
Se feneke, se kereke.
Ne ülj bele, feldűlsz vele.
Sáron-vízen lábad viszen,
Rúgjad a port máris,
Így fut a számár is.*

Tizenegyedik fejezet

Aznaptól fogva Misi megállapította útrendjét. De másként.

Napközben, amikor nagy a hőség, nagy az emberek nyüzsgése mindenütt, Misi fõnt kuksolt valami nagy fán. Ott aludt, ott táplálkozott. Estefelé indult el. Ment egy jó darabot. Aztán késõ éjjel megint aludt. Pirkadatkor indult el. De mire a nap erõsebben tûzött, Misi újra egy fán keresett menedéket a hûs lomb között.

Mindenütt a nagy folyam mentében vándorolt Misi. Mert ennek partján talált csupán gyümölcsben dúsabb tájékot. Messzebb csúnya, kopár, sziklás sivatagokat látott.

De hát mindeddig még nem találkozott Misi Mókus valami magafajta szerzettel, hogy tanácsot kérjen tõle: merre leli meg az örökké termõ fán élõ mókusokat?

Végre a nagy folyam egyik kanyarodójához érkezett. Ott az út pontosan a víz mellett vezetett tova.

Hát az út közepén Misi Mókus megpillantott egy magafajta kis alakot. Feltûnõ hetykén álldogált ottan. Kezében jelzõrúd és rajta karikás tábla. A táblán éppen a tilos jelzõ van a közeledõk felé fordítva.

- Megállj! - rivallt rá Misire messzirõl.

De hát Misi nem azon a fán termett, ahol a szepegést osztogatják. Csak haladt bátran elõre, amíg a kis alakhoz nem ért.

- Mi az? Ki vagy te? - kérdezte meg tõle.

- Én Bumba vagyok, a majom - felelte a kis alak.

- Nagyon örülök, hogy megismerhetlek - mondta Misi Mókus. - Hallottam már mókusfajtam körében a majmokról. Mégpedig azt, hogy õk is a fán élnek, és éppen olyan kiváló szertornászok és légtornászok, mint a mókusok. Én Misi Mókus vagyok.

- Örülök a szerencsének! - hajtotta meg magát illendõen Bumba is. Majd érdeklõdött: - De hát te fán élsz, akkor mit keresel itt az úton?

- Talán felelj arra, hogy te mit keresel itt. Hiszen te is a fán élsz! - kérdezte vissza felelet helyett Misi Bumbát.

- Engem azért neveztek ki erre a helyre, hogy idejekorán figyelmeztessenek mindenkit, aki erre téved, hogy azonnal térjen másfelé - mondta Bumba önérzettel.

- Miért? - tudakolta Misi.

- Azért, mert erre szokott újabban kijárni a vízbõl a kegyetlen krokodilus. Mindenkit fõlfal, aki csak útjába akad. Tehát tapodtat se tovább, ha kedves az életed!

Misi Mókus persze hogy jó kicsikét megriadt erre. De azért nem kezdte rögtön a szaladáson, hanem megkérdezte Bumbától:

- Hát ha ez nem tréfa, akkor magyarázd meg nekem, milyen teremtetett állat ez az irtózatós krokodilus! Mert én idegen vagyok itten.

- Ó, szerencsétlen! - lelkendezett erre Bumba. - Ó, szerencsétlen! Hát a Krokó akkora, mint egy fatörzs, akkora fogai vannak, mint ez a karó a kezemben, akkora farka van, hogy csak meglegyintsen, már meghaltál. Menekülj mielőbb elõle!

- Hohohó! - szólt Misi Mókus. - Hát te hogyan mersz akkor itt maradni?

- Az más! - mondta Bumba.

- Hogyhogya más? Téged talán nem bánt, nem fal föl a Krokód? Nem szereti a húsodat? Vagy jó barátod? - firtatta Misi.

- Miket beszélsz? - bosszankodott Bumba Misi fitymáló hangján. - Bántana engem is a Krokó! De én már jól ismerem a nagy cuppogását, szuszogását, morgását, amikor itt lenn a folyamból kimászik, és rögtön kereket oldok. Azért állítottak ide éppen egy ilyen ügyes egyéniséget, mint én, hogy másokat is megmentsek a veszélytől.

- Ez már beszéd! - biccentett Misi elismerőleg.

És csakugyan tapasztalta, hogy Bumba nem bolondozik. Mert az úton egy csomó ember közeledett. Egyikük nagy dárdát cipelt a vállán. De bizony úgy megtorpantak, úgy visszavonultak rögtön, amint Bumba feléjük kiáltotta:

- Hohó! Térjetek más útra! Itt jár a nagy Krokó!

De Misi Mókust nem olyan fából faragták, hogy meghátráljon a veszedelem előtt. Azt gondolta: amíg a majom helyén marad, itt, annak a Krokónak az útjában, addig egy mókus sem moccan onnan. És vakmerően így szólt:

- Márpedig én szemtől szembe akarom látni ezt a nagy szörnyeteget. Ráérek akkor futni előre, amikor baj van!

- Ojjé! Akkor máris szedhetjük a lábunkat! - kiáltotta Bumba megreszketve. - Hallgasd csak!

Tényleg! A folyam felől szörnyűséges hangok hallatszottak. Akárcsak öreg hordóból dudálna valami óriás. Fúvás, hörgés, cuppogás egyre fokozódó zaja közeledett.

- Gyere, gyere, gyere! - kapaszkodott Misibe Bumba. - Már kikászolódom a vízből. Mindjárt itt terem! Meneküljünk!

Ám Misi Mókus, a vakmerő, nem mozdult helyéről.

Gondolta magában: akkora méretű lomha vadállattól, mint amilyenek ez a Krokó rémlik, könnyű elugrania olyan apró jószágoknak, mint egy mókus meg majom!

- Lassan csak! - hárította el Bumbát. - Legalább tudjam, mitől szaladok meg. Hadd lássam ezt a nagy, buta gyíkot! Még el is láthatjuk a baját, ha többet ésszel, mint erővel küzdünk meg vele.

- Elájulok! Összerogyok! - vacogta Bumba, egész testében rángatózva a rémülettől. - Hiszen a Krokónak áttörhetetlen, fegyver nem foghatja csontpáncélja van, és akkora szája, ha kitátja, beleállhatnánk ketten, egymás hegyében! Ezzel akarsz te harcra kelni?

- Pikk-pakk, bikk-mag! - rikkantotta Misi a mókusok örömkkiáltását. - Akkora szája van a Krokónak? Akkor máris van egy remek eszmém, hogyan lehet elbánni vele. Add át csak a botodat nekem! Aztán fuss!

- Nesze, nesze! Te oktalan, te eszeveszett mókusfajzat! - rebegte Bumba.

Azzal sebtén átadta Misinek botját, és rohant tova.

Misi pedig, a rúddal a kezében, megvárta Krokót. Jött is már. Lomha testét úgy vonszolta, mint egy csúszkáló tornyot.

- Ninini! - morogta. - Mintha látnék valami zsákmányfélét az utamban. Apróka nagyon. De a kis falat is jó falat, ha éhes a Krokó. Én pedig még nem reggeliztem!

- Ebédelni sem fogsz, de vacsorázni sem többé, csak engemet kapjál be! - rikoltotta feléje tele torokkal Misi.

- Mi-mi-mi? Ilyet még sosem hallottam! - röfögte elhűlve a Krokó. És az üres gyomra akkorát korgott, hogy alig hallotta saját szavát. De már csak pár lépésre állott Misitől.

- No, hát mi lesz? Hogyan falsz föl, ha nem tátod ki azt a nagy szádat?! - kiabált rá Misi.

- Ejnye! Ha csak az kell, hogy bekapjalak, te pukkancs, hát: hápp!

Kitátotta száját, mint valami nagy kaput, a Krokó. A fogsora szétnyílt, és olyan volt, mint két nagy, egymásra meredő kerítés.

Misi meg nemhogy elugranék előle! De ő maga szökkent bele rúdjaival együtt a Krokó tátongó szájába. Úgy ám! És a Krokó máris összekattantotta volna borzalmas fogsorát Misi összeropantására.

Csakhogy Misi Mókus ügyesen, függőlegesen tartotta maga mellett a vastag rudat. A rúd bizony úgy fölpeckelte a Krokó száját, hogy nyikkanni sem tudott a meglepetéstől.

A jelzőrúd ott maradt a Krokó kitátott szájában, Misi meg azon nyomban kiugrott onnan, fűrgén, bántatlanul.

- Huhuhu! - Krokó csapkodott a roppant farkával. Kaparta, túrta a homokot maga körül. De bömbölni nem tudott. Csak fűjt, csak hörgött. Kisebb homokvihar támadt a nagy vergődésétől. Végül is hanyatt vetette magát a Krokó. De nem tudott visszahemperedni.

Csak ez kellett Misi Mókusnak! A Krokó hasán nincsen ám csontpáncél, hanem sebezhető, érzékeny bőr takarja. Misi odaszaladt a dárdás emberhez. Kikapta kezéből a dárdát. Neki vele Krokónak.

- Nesze, nesze, te vén gyilkos! Sok áldozatot megöltél, szétmarcangoltál, fölfaltál. Most érezd te is a fájdalmat! Most arra a sorsra juttatunk, amire te juttattál másokat...

Végül is a Krokó már csak vonaglott és nyöszörgött. És még ilyen szégyent! Ennek a nagy fenevadnak egyszerre könnyezni kezdett a szeme. Sírt és zokogott és csuklott, hogy megszánják.

De hát ki nem hallott a krokodilkönnyekről? Nem nyugodtak meg az emberek, amíg Krokó ki nem nyúlt véglegesen. Akkor aztán felharsant a nagy éljen:

- Éljen Misi Mókus! Éljen a kis vitéz, aki elbánt a környék, a folyam rémével! Éljen! Éljen!

Azám! De hát Misi már nem bízott az emberek lelkesedésében. Tapasztalta már, hogy a vége az lesz, hogy lefűlelik, és bezárják valahová, hogy mulattassa őket.

Az első óvatlan pillanatban odábbállt. Útját akarta folytatni az örökké termő fákön élő mókusrokonaihoz.

Tizenkettedik fejezet

Alig jutott egy kőhajításnyira, nagy rikoltozást hallott maga mögött:

- Misi Mókus! Misi Mókus! Várj meg, kérlek szépen!

Visszafordult, s akkor látta, hogy Bumba, a majom lohol utána lélekszakadva. Végre nagy lihegve odaért hozzá.

- No, mi az, Bumba? - kérdezte Misi. - Csak nincs valami új vész az utamban, amitől óvni akarsz?

- Nincs, nincs! - pihegte Bumba. - Csupán veled szeretnék tartani.

- És ezt minek köszönhetem? - csodálkozott Misi.

- Annak, hogy látom: csuda ügyes fickó vagy! - mondta Bumba.

- Köszönöm az elismerést, de sietek, mert fontos az utam - magyarázta Misi. - Hanem áruld el, hogy téged mi kerget el hazulról.

- Hát ha nem sejted, szívesen elmesélem - kezdte Bumba. - Az én biztos állásom az volt, hogy az úton álljak, és figyelmeztessenem az utasokat, ha jön Krokó. De Krokó már nincs. Te elpusztítottad Így az állásomnak is befellegzett.

- Aha! - bólintotta Misi megértően.

- Tehát - folytatta Bumba - ha megengeded, hozzád szegődöm. Bízom rendkívüli képességeidben; melletted bizonyára én is boldogulok.

- Szívesen fogadlak útitársnak - hajtotta meg magát Misi.

A két újdonsült útitárs együtt ment tovább.

- Merre is tartasz? - kíváncsiskodott Bumba.

Misi elgondolkozva felelt:

- Ide fülelj! Azért indultam el messzi hazámból, hogy megtaláljam azt a vidéket, ahol örökké termő fát találok. Nem hallottál még erről?

- Ó, hogyne hallottam volna! - vágta rá menten Bumba. - Olyan fák, amelyeknek az egyik águk virágzik, a másik águkon már érik a gyümölcs, és a harmadikról éretten hullik lefelé. Ez az?

- Ez az! Ez kell nekem! - ujjongott fel Misi. - Tehát van ilyen fa?

- Van hát! - erősítette Bumba.

- De hol? - kérdezte mohón Misi.

- Itt a bökkenő! - sóhajtott Bumba. - Merre van, merre nincs, senki se tudja. - Hirtelen a kobakjára csapott. - Azaz ismerek egy bölcsét, az talán eligazítana bennünket.

- Nos! - sürgette Misi. - Hogy hívják azt a nagy bölcsét?

- A neve - mondta Bumba földig hajolva - Apa-pirra-soka-tír, a nagy bölcs. Mindent tud, amit közönséges földi halandó nem tud, tehát bizonyára azt is tudja, hol van az örökké termő fa.

- Szép neve van! - mondta Misi Mókus. - Remélem, nem felejttem el, amíg hozzá érünk. Messze lakik innét az az Apa-pirra-soka-tír?

- Nem tudom - vallotta be Bumba.

- Püff neki! Akkor hiába minden - mondta Misi Mókus.

- Hohó! - kiáltott fel Bumba. - Van valaki, aki tudja, hol tartózkodik Apa-pirra-soka-tir, a nagy bölcs.

- Ki az? - firtatta Misi.

- Kacifánt, az okos elefánt. Ezen az úton haladva okvetlenül rá találunk.

- Akkor induljunk máris! - nógatta Misi Mókus.

- Egy kis bibi még van - vakarta fejét Bumba.

- Ajjajaj, Bumba! - kiáltott föl Misi Mókus. - Milyen bibi van még?

- Ó, csak az - felelt rá Bumba kicsit riadtan -, hogy Kacifánt, az elefánt nagyon titoktartó... de hát... de hát... - kezdett volna ötlésbe-hatolásba Bumba.

De Misi Mókus fülön ragadta és ráripakodott:

- Mit jelent ez a „de hát”?

- Eressz el! - nyafogott Bumba. - Azt jelenti az a „de hát”, hogy aki olyan ügyes, olyan csalafinta, hogy Krokót tönkresilányítja, az túljár a titoktartó Kacifánt eszén is, és kiszedi belőle a titkot.

- Ez már más! - szólt erre Misi Mókus. - Bocsáss meg, hogy heveskedtem.

Mert ha csintalan volt is, de belátta hibáját, és iparkodott jóvátenni.

- Megbocsátok - biccentett Bumba nagylelkűen, aztán fontoskodva fűzte hozzá: - De meg kell jegyezmem, hogy ezután megfontoltan kell cselekedned, nehogy a hebehurgyaság később galibákat okozzon.

- Igazad van - helyeselt Misi. - De már induljunk, mert különben soha nem érünk célhoz.

Ezt meg Bumba volt kénytelen elismerni. Azzal végre-valahára útnak eredtek, hogy rátaláljanak Kacifántra, az elefántra, akinek segítségével rátalálnak Apa-pirra-soka-tirra, a nagy bölcsre, aki végül eligazítja Misi Mókust az örökké termő fához.

Tizenharmadik fejezet

Hosszú, keserves menetelés után irdatlan, sötét őserdőhöz érkeztek. A fák csaknem az eget horzsolták koronájukkal, tövük pedig sűrű, áthatolhatatlan indák szövevényébe veszett. De hát ez nem volt akadály a két famászóbajnoknak. Misi és Bumba egy pillanat alatt fölkúszott az összehajló falombok homályos hűvösébe. Aztán itt folytatták utazásukat fáról fára, ágról ágra.

A fákon teméntelen madár-, papagáj-, kakadusereg csivített. Már messziről a fülükbe harsant egy hatalmas torok éneke. Akárcsak ha három öreg trombitát fújának egyszerre, úgy visszhangzott tőle az őserdő.

Zsupp-cupp! Zsupp-cupp! - hallatszott ugyancsak messziről. Hát az micsoda? Kacifánt, az elefánt táncolt cölöphöz hasonló lábán. Mi tagadás, Misi Mókus és Bumba kissé megilletődve és nagy tisztességtudással közeledett az elefánt színe elé. De olyan aprók voltak hozzá képest, hogy észre sem tudták vétetni magukat vele. Erre Misi Mókus azt tanácsolta, hogy legjobb, ha ők is táncba kezdenek az elefánt előtt.

Kétféle táncuk van a mókusoknak is, a majmoknak is. Egyik fajtát a fán, a másikat a földön járják. Hát most az elefánt előtt a gyalogos táncot kellett eljárániuk. Kiosztották maguk között a szerepet. Bumba nagyokat rikkantott, úgy ütötte az ütemet. Misi meg szép bukfencekkel nagyokat ugrott a levegőbe.

Végre észrevette őket az elefánt, és barátságosan rájuk bömbölt:

- Mi szél fújt erre benneteket? Miért nem közeledtek és nyilatkoztok, ha akartok tőlem valamit? Tán csak nem féltek?

Bumba alázatos hajbókolással válaszolt Kacifántnak:

- Ó, nagy Kacifánt! Nem akartunk zavarni addig, míg gyönyörű dalodat világgá nem kürtölöd, és kecses táncodat el nem lejtet!

- Jól van! - morogta a hízelgésre az elefánt. - Látom, hogy jól nevelt és kitűnő modorú egyénekkel van dolgom. Ezek után halljam végre, mi járatban vagytok, kismajmok!

- Én nem vagyok majom! - csattant föl önérzetesen Misi Mókus.

- Nem-e? - kezdett jókedvű nevetésbe Kacifánt. - Hát mi vagy, ha nem majom?

- Csak ő az! - mutatott Bumbára Misi. - Én nem!

- Ejnye már, ne okoskodj! - kedélyeskedett az elefánt. - Hegyes a füled, hosszú a farkad, ugyan mi volnál, ha nem majom?

- Én mókus vagyok! - rikkantotta Misi Mókus büszkén.

- Ajjajjaj! - kacagott az elefánt. - Az meg mi fán terem?

Misi Mókus amilyen pici jószág volt, olyan nagy ingerültség fogta el Kacifánt otromba gúnyolódásán. Megfeledezett minden óvatosságról és tisztességtudásról.

- Mi fán terem a mókus? Az bizony olyan fán, amire egy elefánt föl nem ér az eszével, de még a hosszú ormányával sem!

Bumba Misihez ugrott rémületében, hogy betapassza a száját. Szerencsére Kacifánt jókedvében volt, mulattatta Misi Mókus visszavágása. Tovább kacagott, és intett Bumbának.

- Hagyd csak a társadat! Igaza van. Én egy kicsit nehezebbre lennék annak az ágnak, amire ő könnyen felkapaszkodik. Ormányomra mondom, karakán kismajom ez!

- Már mondtam - rikkantotta közbe Misi -, én nem tartozom a majmok fajtájához! Tegyen fel pápaszemet, ha nem látja a különbséget köztem és társam között!

- Ugyan! - incselkedett az elefánt. - Majom vagy, és kész!

- Hát fogadjunk, hogy nem vagyok majom! Akar száz banánba fogadni velem?

- Helyes! Sok banánt nem érek el én sem a fán, ti meg ledobhatjátok nekem a legfelsőt is. Áll az alku, ormányomra mondom!

- Megfogtam már a te Kacifántodat - súgta Bumbának Misi.

- Hogyan? - súgta vissza Bumba.

- Süss csak ide, majd megtudod. - Aztán hangos szóval az elefánthoz fordult: - Hohó, kedves Kacifánt! Fogadásunk eldöntésére pártatlan és bölcs bíróra van szükség.

- És ki legyen az? - kérdezte az elefánt.

- Hát az nem lehet más, mint Apa-pirra-soka-tir, a nagy bölcs. Maga bizonyára ismeri őt.

- Ó, hogyne! - szólt Kacifánt. - Régi jó barátok vagyunk.

- Akkor megbízhat igazságos döntésében - mondta Misi. - Vezessen bennünket mindjárt hozzá, és száz banán üti az ormányát, ha nyert.

- Helyes! - egyezett bele Kacifánt. - Máris indulhatunk!

Azzal akkorát lépett előre, hogy Misi Mókus elkiáltotta magát:

- Hohohopp! Magával csak úgy tarthatunk lépést, ha madárrá változunk, kedves Kacifánt!

- Igazad van! - értett egyet Misivel az elefánt. - De a dolgon segíthetek anélkül is, hogy madárszárnyat kapnátok. Gyertek csak ide, a hátamra emellek benneteket!

Úgy is történt.

Kacifánt ormányával fölkapta két kis utasát, és nagy törtetve-csörtetve nekivágott az útnak Apa-pirra-soka-tir, a nagy bölcs tartózkodási helye felé.

Tizennegyedik fejezet

Az elefánt hátán kényelmesen, nyugodtan megbeszélhette a két barát a legbizalmasabb dolgokat is, mert Kacifánt csörtetése olyan recsegést-ropogást okozott, és még hozzá úgy szuszogott és zihált óriási tüdeje, hogy talán a saját trombitálását se hallotta volna.

- Hogy te milyen agyafürt vagy, Misi Mókus! Lóvá tetted a nagy Kacifántot! - lelkenedett Bumba.

- Ajjaj! - felelte Misi. - Olyan nagy erejű szerzetekkel szemben, mint Krokó és az elefánt, mi, aprók csak fortélyossággal segíthetünk magunkon. Nem ismered a közmondást? Többet ésszel, mint erővel!

- De igen! - bólintott Bumba. - Csak az én eszem épp akkor hagy cserben, amikor a legnagyobb szükségem lenne rá.

- Hát akkor bízd magad rám! - szólt Misi Mókus. - Mindjárt tanácsolok is valamit.

- Mit? - kapott rajta Bumba.

- Először is azt, hogy jobban lapuljunk az elefánt hátára, mert lesodorhat róla bennünket valami alattomos, lehajló faág - mondta Misi.

Valóban, ez az észrevétel nagyon időszerű volt. Mert az elefánt az őserdőnek általa jól ismert csapásán haladt, és a hátára csapódó ágakra ügyet se vetett. Ezek az ágak azonban Misit és Bumbát könnyen lesodorhatták volna.

Bumba buzgón helyeselt Misi Mókusnak, és mindketten szorosan odalapultak az elefánt hátához. Aztán megkérdezte Bumba:

- Másodszor mit javasolsz, Misi Mókus?

- Azt javaslom, hogy jó lesz megtudnunk előre attól a hogyishívjától...

- Apa-pirra-soka-tirtól - szólt közbe Bumba.

- ...hogymint van-e fogalma arról, mi különbség van a majom és a mókus között. Mert ha nincsen, akkor elveszítjük a száz banánt a fogadáson - fejezte be Misi.

- Tyű! De csuda előrelátó vagy! - ismerte el Bumba Misi Mókus aggályait.

Így beszélgetett Misi Mókus és Bumba az elefánt hátán. Közben az őserdő ösvénye meredeknek tartott. Kacifánt váltig iparkodott tartani iramát, de most már nehezebb volt fölfelé. Nagyokat fűjt, és lassítva, lomhábban kapaszkodott föl az ösvényen. Olykor-olykor meg is állt pihenni.

Egy hosszabb veszteglésnél Misi Mókus így szólt Bumbához:

- Hallod-e, Bumba! Meg kellene kérdezni Kacifántot, vajon soká érjük-e el utazásunk végét.

- Talán küsszunk előre egészen az elefánt füléhez. Aztán kétfelől egyszerre ugyanazt kérdezzük tőle. Akkor talán megérti és válaszol - ajánlotta Bumba.

- Helyes! - bólogatott Misi. - Előre magoljuk be, mit kiabálunk egyszerre az elefánt fülébe, nehogy zavarba hozzuk.

- Ritka eszes gyerek vagy! - dicsérte Bumba. - Hát tessék, fogalmazd meg, mit kérdezzünk tőle!

- Máris mondom. „Ó, nagy Kacifánt! Légy kegyes, és közöld velünk is, hogy mikor és hol ér véget utunk!”

- Rendszerben van - szólt Bumba. - Gyerünk!

Jobbról-balról előrecsúsztak az elefánt nagy füléhez, aztán teljes tüdőből belekiabáltak Kacifánt fülébe.

- Puha-puha-puhh! - nyilatkozott ziháló tüdővel Kacifánt. - Még háromszor kell nekivete-mednem ennek a galád hegynek, aminek az ormán van Apa-pirra-soka-tir barátom barlangja.

- Remek! - szólt Misi Mókus. - Minden rendszerben fog menni!

- Nem értelek - szólt erre Bumba.

- Hagyj mindent rám! Akkor jól jársz! - felelte Misi.

Azzal tovább kuksoltak az elefánt hátán, a harmadik, azaz az utolsó hosszú pihenőig.

Amikor Kacifánt megállt a kapaszkodón, Misi így szólt Bumbához:

- Én leugrom az elefánt hátáról, és előresietek a bölcs barlangjába. Te csak utazz tovább egyedül, és ne szólj az elefántnak! A barlangban majd találkozunk!

Azzal Misi lecsúszott az elefánt hátáról, majd ahogy csak a lába bírta; rohant fölfelé a hegy csúcsára, Apa-pirra-soka-tir, a nagy bölcs barlangjához.

Tizenötödik fejezet

Misi Mókus szinte elszédült nagy ámulatában, amikor fölérkezett a barlang elé.

Ez a barlang bizony nem afféle közönséges barlang volt, amilyeneket Misi is látott már. Azokban minél mélyebbre mászott be valaki, annál sötétebbek lettek. Ez a barlang azonban a feneke felé egyre világosabb lett, és a fala úgy ragyogott, mintha csupa fénylő gyémánttal lett volna kikövezve.

A barlang legmélyén ott állott a fején Apa-pirra-soka-tir, a nagy fakír. Kétfelől két szolgálja legyezte egy-egy nagy legyezővel.

Hirtelen hatalmas hang hasított a barlang csendjébe. Misi Mókus jól tudta, hogy Kacifánt, az elefánt harsogtatja hangját utolsó pihenőjénél. A hatalmas harsogásra akkorát rezdült a barlang levegője, hogy Apa-pirra-soka-tir fehér szakálla egyszerre égnek borzolódott. A bölcs ekkor csodálatos hangon megszólalt:

- Fölborzolódik a szakállam. Tehát jóslatot közölhetek magammal. Vendégeim érkeznek. Elvállik, hogy jót vagy rosszat hoznak-e. Íme, a jóslatom saját magamnak!

Misi Mókus gyorsan felmászott a zezugos sziklaköveken a barlang sötét mennyezetére, ahonnan minden moccanást megfigyelhetett. Aztán így szólt a magasból:

- Légy üdvözölve, nagy bölcs! Jót hoznak a vendégeid!

- Hallak, de nem látlak - felelte erre Apa-pirra-soka-tir. - Szellem vagy, nem kétlem.

- Az vagyok - füllentette Misi. - Mégpedig jó szellemed. Tájékoztatni akarlak, hogy három vendéged érkezik. Ezek közül kettőt ismersz, a harmadikat nem. De meg kell ismerned őt, mert nagyszerű ajándékot hoz neked.

- Ki légyen és mi légyen ő? - érdeklődött Apa-pirra-soka-tir, a nagy bölcs.

- Neve Mókus. Tudod, mi az, ó, Bölcsök Bölcsé? - kérdezte Misi.

- Hogyne tudnám, ha meg is mondd, Jó Szellem! - mondta a fakír.

- Nos, jól jegyezd meg: a mókus nem majom, csupán a majomnak fán élő, távoli rokona. Csak a farka bozontos és fekete, meg hát ügyesebb a majomnál! - tájékoztatta Misi a bölcsöt.

- Már a mindennél is többet tudok, ó, Jó Szellem! - rezgettette a hangját a nagy bölcs. - A mókus nem majom, hanem csak rokon.

- De ne csak tudd, hanem tartsd is hozzá magad, ha ajándékot akarsz! - figyelmeztette Misi.

- Meglesz! - mondta Apa-pirra-soka-tir.

Ám nem tarthatott tovább a fontos tárgyalás, mert a barlang száját irtózatos méretű árnyék takarta el. Kacifánt, az elefánt jelent meg, természetesen Bumbával a hátán.

Misi Mókus pedig a barlang padlásáról máris leszökött Bumba mellé az elefántra. Onnan gyorsan lecsúsztak mind a ketten az elefánt mellé, hogy részt vegyenek a nagy bölcs ünnepélyes üdvözlésében.

- Adj isten, öreg pajtás, nagy Apa-pirra-soka-tir! - köszönt az elefánt.

- Üdvözöllek, Kacifánt barátom, lelkem fele! - köszönt vissza a fakír. - Minek köszönhetem a hatalmas megtiszteltetést, hogy az őserdő Nagy Főnöke szerencsételti szerény otthonomat?

- Felvilágosításért jöttem hozzád, nagy bölcs! - kezdte Kacifánt. - Ugyanis két nyavalyás kismajom közül az egyik meg akarja tagadni a fajtáját, és azt állítja, hogy ő nem majom, hanem izé... mi is vagy te?

- Mókus! - rikkantotta bátran Misi.

- Na, hát mondd csak, nagy bölcs - kérdezte az elefánt -, van-e egyáltalán ilyen nevű szerzet a világon?

- Hát e-e-e... - köszörülte torkát a nyilatkozathoz a nagy bölcs.

Ezalatt Kacifánt ráförmedt Bumbára és Misi Mókusra:

- Álljatok oda gyorsan a bölcs elé! Hadd szemlélhessen meg jól benneteket! Bumba és Misi Mókus odaperdült a bölcs elé. Az meg rámutatott Bumbára.

- Ez itten a majmok hamisítatlan ivadéka, ó, Kacifánt, de ez a másik nem majom, csak a majom fán élő, távoli rokona, a neve mókus. Különös ismertetőjele, bozontos, fekete farka.

- Püff neki! - bömbölte dühösen az elefánt. - Elvesztettem száz banánt! Hogy az ördög vinné el!

Ezzel már le is zajlott volna a látogatás leglényegesebb része, de Misi Mókus hirtelen közelebb ugrott a nagy bölcshez.

- Ó, Bölcsék Bölcse, magasztalom véghetetlen tudásodat, és dicsérem igazságérzetedet. De még lenne hozzád egy szerény kérésem.

- Mi légyen az? - akarta tudni Apa-pirra-soka-tir.

- Csak az, hogy mondd meg, van-e olyan fa, amelyik örökké terem.

- Hogyne volna! - válaszolta a bölcs.

- Te tudod, merre találni meg ezt a fát? - faggatta tovább Misi. - Mert ha megmondod, akkor jutalmul tiéd az a száz banán, amit Kacifánt, az elefánt vesztett fogadásunkon.

- Ó, mi sem könnyebb, mint megmagyaráznom a fa helyét! - szolt a bölcs. - Menj a kelő naptól balra és a nyugvótól jobbra! Számolj ötvenötször ötezer-ötszázötvenöt lépést, és máris megérkeztél az örökké termő fa honába, ó, Feketefarkú!

A rejtély nyitja föl pattant. Misi Mókus örömeiben csak azért nem ugrott ki a bőréből, mivel csak az az egy bőre volt.

- Hát gyerünk, Bumba! - kiáltott barátjának. - Ha velem akarsz tartani, köszönjünk el a tisztelt jelenlevőktől.

Ám Bumba így szolt:

- Ugyan hová sietsz annyira? Az örökké termő fa nem fut el a helyéről. Itt most szépen eléldegélhetünk a száz banánon. Bizonyára megkínálnak vele minket is.

- Szó sem lehet róla! - mondta Misi. - Nekem sürgős az utam. Jössz, vagy nem jössz, Bumba? Mert én egyedül is megyek.

- Már én inkább a banánlakomán maradok! - rázta fejét Bumba.

Erre Misi Mókus megfordult, és kifelé indult a barlangból, Bumba meg fortélyos részvétellel fordult az elefánthoz, aki a szokottnál is mélyebbre lógatta ormányát.

- Ó, Nagy Kacifánt, mi bánt? - kérdezte a lesújtott elefántot.

- Hozzad inkább a száz banánt! - szólalt meg Kacifánt.

És mit volt mit tenni, Bumbának el kellett mennie banánt szedni.

Tizenhatodik fejezet

Misi Mókus lépésről lépésre megtartotta Apa-pirra-soka-tir utasításait, hogy elérje az örökké termő fát.

Nem is érte sem a földön, sem a fán semmi bökkenő-zökkenő. Ám arra nem számított, hogy egyszerre csak irdatlan nagy vizet pillant meg útjában.

A lépést a víz színén is ki lehet számítani - törte a fejét Misi -, de hogyan maradjon a víz színén, ha nekivág?

Hasztalan járt té és tova a parton. Hohó! Mégse!

Egy helyütt, a parti gyökerekhez hurkolva kicsi sajka ringott a hullámokon. Nyilván gazdátlan lehetett. Misi bizony nem sokáig tépelődött, egy perc alatt elkötötte a sajkát, s máris ott úszott a vízen. Most már az evezőcsapásokat számlálhatta lépésnek.

- Ötszázötvenötezer-százötvenegy-kettő-három!

A bölcs nem tévedett. Misi Mókusnak a nagy vízen át éppen kijött a lépése. A part közelében kellett megtalálnia az örökké termő fát. És csakugyan! Alig tekingetett körül, észrevett egy gyönyörű ligetet kicsikét lejjebb a víz partján, és a ligetben sohasem látott szépségű fákat.

Uzsgyé! Már kötötte is ki sajkáját, ugrott ki belőle, és törtetett lelkendezve a liget belsejébe.

Nos, a kellős közepén, a liget összes fáinál sudárabb, terebélyesebb fa előtt bámult csak el igazán Misi Mókus. A fa egyik ága teli volt virággal, a másikon éppen érett a gyümölcs, a harmadikról pedig már potyogott alá a gyönyörű pázsitra.

- Ez az örökké termő fa! - ujjongott Misi Mókus. - Mégiscsak eljutottam ide.

Itt aztán arany az élet! Nem kell fáradnia a mókusnak a magszedéssel, gyűjtögetéssel, az elrakással télire. Csak hancúrozik, játszik a fán vagy a fa alatt vígan, szabadon, gondtalanul, dologtalanul a mókus.

Hohó! De van-e itt egyáltalán mókus?

Ebben a pillanatban Misi Mókus szeme odatévedt a pázsitra, ahol egyre-másra pottyant le az érett gyümölcs a fáról.

- Micsoda furcsa alakok hevernek ott a pázsiton elnyúlva? - nézett körül Misi Mókus.

Nagyon ismerősek, mégis oly idegenek. Bundájuk vörös, farkuk bozontos, fülük hegyes és bojtos végű, akárcsak minden mókusé. Ámde a testi méretük és formájuk? Az megszégyenítene a legkövérebb hízó sertést is.

- Tán csak nem mókusfajta az a pár puffadt hólyag itt? - töprengett Misi.

Erre az egyik heverő alak kissé hegyezni kezdte a fülét, és ezt szuszogta nagy nehezen:

- Micsoda idegen és mégis ismerős hangot hallottam?

Misi ekkor odaugrott a kövér mókus elé, és bemutatkozott:

- Misi Mókus vagyok. Távoli rokon. Szabad-e becses körükbe tolakodnom?

- Suta a nevem! - mutatkozott be a kövér mókus Misinek.

Misi, mókusszokás szerint, élénk ugrabugrálásban fejezte ki az ismerkedés feletti örömét, mire Suta kissé lekicsinylőleg rászólt:

- Mit ugrálsz? Még kifulladás! Feküdj inkább le!

- Mitől fulladnék ki? Rajtam nincsen akkora háj, mint rajtad - jegyezte meg Misi.

Mire Suta nem sértődött meg, inkább méltatlankodva tanácsolta Misinek:

- Hát egyél, hogy legyen hájad!

- Hohó! - felelte Misi. - Akkorára puffadni aztán nincs kedvem, mint te.

Míg ez a szóváltás lezajlott, a közelből egy másik elhízott mókus került elő, aztán egy harmadik. Ez volt köztük a legkövérebb.

- Nem fárad el a szátok a jártatásban? Inkább együnk - javasolta nagy szuszogva.

A legkövérebb mókus pedig aztán Misire emelte pisla szemét, és érdeklődött tőle:

- Te hogyan vagy az étvággal, kicsi, vézna jövevény?

- Hogyan? A kutyafátokat is! - rikkantott Misi. - Hát én bizony a nagy úttól olyan éhes vagyok, hogy a fenőkövet is megenném.

- Jaj! Be boldog vagy! - sóhajtották karban a kövérek. - És nem veted rá magad a harapnivalóra? Mit vársz?

- Az én hazámbeli mókusok között illetlenségnek tartják, ha a vendég kínálás nélkül vesz a házigazdák eledeléből. Azért vártam eddig, hogy kínáljatok meg.

- Badarság az!... Egyél!... Faljál!... Habzsolj!... - buzdították nyögdecselve a kövérek Misit.

Nosza, Misinek sem kellett több! Nekifohászkodott a remek gyümölcsnek, és tömte, tömte a bendőjét, ahogy csak tellett tőle.

A sok kövérnek kidülledt a szeme a csodálattól. Pihegve biztatták Misit, hogy: még, még, még egyen!

Szinte átragadt rájuk Misi jó étvágya, s egyik a másik után kapkodott az örökké termő fáról, a kifogyhatatlan, hulló gyümölcsökből. És ők is faltak, faltak!

De milyen csúnyán, szuszogva, bőfögre, levegő után kapkodva faltak! Annyira, hogy Misit egyszerre megundorították a falánkságukkal. Már semmi biztatásra sem tudott lenyelni többé egy harapást.

Misi elnézte őket. És nagyon gondolkodott. Ej-ej! Csak messzi képzelődés szerint van túl jó soruk az öröktermő fa mókusainak. Mert az elteltség bizony ugyancsak keserves dolog, nemcsak az ínségeskedés.

- Hát miért nem habzsolsz tovább, te kis messzi rokon? - noszogatta a sok kövér sorban Misit.

- Na! Na! Na! Rajta!

- Hagyjatok békén! - legyintett rájuk elutasítóan Misi. - Ha jóllaktam, akkor jóllaktam! Nem akarok olyan fetrengő, lomha, hájas mókussá válni, mint ti!

- Ajjaj! Kivételeskedel?... Szöcskék olyan ösztövérek!... Szedjél egy kis zsírt magadra!

Így motyogtak összevissza a kövérek. Mintha ahhoz is lusták és eltompultak volnának, hogy valamit zokon vegyenek.

De egyszerre az egyik távolabb fekvő hízott mókus panaszosan nyivogta:

- Jaj, jaj, erre tart! Erre jön!

Mire valamennyien ugyanilyen panaszos nyafogásba csaptak. De ugyan mi fölött? Misi hallotta, hogy valami nagy dongó röpködhet errefelé, és annak hallik hol erősebben, hol gyöngébben a zümmögése.

*Zürr-zürr-zürr-zürr-zürr-zürr-züri,
Arra szálllok, aki türi.
zürr-zürr-zürr-zürr-zürr-zürr-züri,
Vérét szívom, aki türi.*

„Ejnye, csak nem ettől a dongótól félnek úgy ezek a dagadt mókusok?” - gondolta Misi. És már éppen azon volt, hogy kérdezze tőlük: mit riadoznak ennyire?

Ekkor az egyik kövér, a legszélső, egyszerre harsány visítást hallatott:

- Rám csapott! Rám csapott! Segítség!

Misi Mókus a segélykiáltásra fölkapott egy nagy faágat. Odarontott. És supp!

Oldalról, hogy a mókust meg ne üsse, nekicsapott a mókus hátára telepedett dongónak.

És mi történt?

A dongót nem ütötte agyon a suhintással Misi. Csak elpenderült a levegőbe a kövér mókus hátáról. De hát a kövér mókus bundájából olyan förtelmes porfelhő kavardott elő, hogy Misi nem győzött tőle eleget prüszszenteni. De még a dongó is undorral szállt tova.

- Hápci-hápci-hápci! Be piszkos bunda! Hát sohasem takarítod? Sohasem tisztálkods? - korholta Misi a mókust. - Nem szégyelled magad?

- Hogy kell tisztálkodni? - siránkozott a dagadt mókus.

- Úgy, hogy kirázod és ledörgölsz a bundádat, amíg kiszáll belőle a por. Így ni!

Azzal Misi nekiesett a dagadtnak. Rázta, forgatta, fölhemperítette.

Csak úgy füstölt a dagadt mókus bundája a kiszálló portól, akár meggyújtották volna.

Erre vinnyogni kezdett:

- Még, még, még! Takarítsál még! Oly jólesik a tisztaság!

És a többi kövér mókus is esedezni kezdett Misinek:

- Engem is, engem is!... Rázzál, hempergessél engem is!

- Ohohó! - kiáltott rájuk Misi. - Elég, ha megmutattam egy társatokon, mit tegyetek. Különben rám is fér a pihenés! Mert nagyot fáradtam idáig való utamon!

Tizenhetedik fejezet

Egy szó, mint száz, Misi Mókus is bágyadtan dőlt le a pázsitra. Az utazás fáradalmai és a jó lakoma után nem is lehetett csodálni.

Alapjában egészen kellemesnek és mulatságosnak tartotta a helyzetet. Semmi dolga. Kitűnő ellátása. Ezekkel a magukkal is tehetetlen, elbutult rokonokkal elszórakozhat, ha unatkozik. Egyébként felölük a fejére állhat. Ezek ugyan nem fegyelmezik, nem gátolják meg a maga kedvtelésében!

Mélyen aludt Misi, amikor nagy döfölés, egy siránkozó hang ébresztette föl.

- Drága kis rokon! Megvédtél bennünket a dongótól. Most nagyobb ellenség közeleg. Nézd csak! Ott kúszik felénk a fűben!

Misi álmos szemét dörzsölve odapillantott. Hát csakugyan, látja, hogy egy nagy csörgőkígyó karikázik előre a fűben! Föl-fölemeli lapos fejét, és a mókusokat kémleli. A sok kövér mókus kétségbeesett jajveszékelésbe és rimánkodásba kezdett:

- Jaj! Jaj! Kígyók legdicsőbbje, ne bántsál engemet!

- Jaj! Jaj! Kímélj meg engem, boldogtalant!

Misi Mókus jól megjegyezte, hogy minden kövér mókus csakis saját maga érdekében könyörög a kígyónak.

Hát erre rárivallt Misi a legközelebbi nyivákoló rokonra:

- Mit vinnyogsz? Mit vinnyogtok? Hiszen egy kígyó elől könnyű tovaugrani, ha bántana lenn a földön. A fán pedig felényi gyorsan sem kúszik a kígyó. Gyertek, kússzunk a fára!

- De ki bír elugrani? A szöcske bír!

- De ki bír a fára mászni? - Ezt nyűszítette egyik kövér mókus, mint a másik. A kígyó pedig már ott meredt rájuk néhány lépésnyire. Akkor, egyszerre majdnem több mint fél testével magasba lendült a kígyó, és fejét ringatva kezdte harci énekét énekelni:

Csirr-csirr-csirr-csirr! Szi-szi-szi!

Kit megmarok, az ördög elviszi!

Aztán megint lesunyta hirtelen lapos fejét a kígyó.

Misi tudta, hogy most a támadáshoz vesz lendületet. Máris kapta Misi az ágat, amivel a dongót elűzte. És közben magának mondta:

- Majd én elintézek, te utálatos csúszómászó fereg! Már látom, nagyon elbízta magát, mert a mókusok könnyű zsákmányok voltak!

Azzal Misi néhány szökkenéssel a kígyó előtt termett.

A kígyó pedig éppen akkor kezdett harci énekének másik szakaszába:

Csűr-csűr-szi-szi-lem-lem-lem.

Kit megkapok, elevenen lenyelem!

Misi Mókus szintén harci dalban válaszolt:

Támadj, támadj, ocsmány fereg!

Majd kivégezek én téged!

De úgy ám! És amikor a nagy kígyó csak egy araszra emelte föl támadó fejét a fűből, Misi kemény faága akkorát csapott rá, hogy a kígyó, mint az ostor, lendült földre.

Bezzeg rögtön a farkába szállt a kígyó bátorsága. Nemhogy új támadásra indult volna, de a fájdalom és a rémület sziszegésével iszkolt tova onnan a pázsiton. Ha vonat után kötik, akkor sem fut sebesebben!

A halálra vált és halálra készült sok kövér mókus nem tudott hová lenni az álmélkodástól.

Aztán tudni való, hogy a gyámoltalan, a gyáva lény bizakodik el legjobban valami sikeren. A sok kövér mókuson Misi csodálkozott a legjobban, mert azok hencegőn, ostobán kezdtek karattyolni:

- Majd itt tartjuk ezt a kis hős rokont... Ő lesz a mi testőrünk! Nem fér többé hozzánk veszély, ne búsuljunk!... Elkergeti, megöli a mi kedves kis rokonunk!... Nagy dicsőség az, ha ilyen mókus is akad a mi derék fajtánk között!

Misi Mókus ráhagyta duzzadt rokonaira: mondjanak akármit. Hiszen aránylag jól érezte magát közöttük. Mókázott, játszott, lakomázott, hevert egész nap... Mit kívánhat mást egy mókus?

Tizennyolcadik fejezet

Ámde egy nap az örökké termő liget valami utálatos, félelmetes vonyítástól és vakkantástól visszhangzott.

- Hű! Halljátok? Mi volt ez? - ugrott talpra Misi.

A kövér mókusok csak reszkettek, vonaglottak, nyögtek fekvőhelyükön.

- E-e-elvesztünk! Erre jár a vad sakál! Elhurcol! Széttép! - ordibáltak. - Ments meg tőle minket, édes rokon! - nyivákoltak tovább.

Misi Mókus habozás nélkül vágta rá:

- Ostobák! A sakál nem tud fára mászni. Szedjétek össze minden erőtöket, és gyertek föl a fára! Rajta! Egy-kettő!

Azám! De a kövér mókusok Misi buzdítására még feltápáskodni sem tudtak. Csak sirángoztak, nyöszörögtek:

- Ki képes fára kúszni?

- Nem bírunk mi a földön sem fűgészkedni.

Misi Mókusnak megesett a szíve ezeken a nyomorultakon.

- Akkor bújjatok el ez elől a vérengző sakál elől valahová!

Gyorsan fölkúszott a fa tetejére, és alaposan végigkémlelte a környéket. De sehol sem látta a sakált. Még messze lehetett őkelme.

Erre leszólt a kövéreknek:

- Messze járhat még az a vad sakál. Talán nem is erre tart. Én ugyan fittyet hányok mindenképpen a gyalázatos mókusölőnek, de a ti érdeketekben tovább figyelem innen, rábukkanok-e valahol.

A három kövér mókus csöndben maradt egy kissé, majd Suta nagy bizalmasan így szólt a többihez:

- Halljátok-e! A sakál, ha zsákmány után jár a környéken, okvetlenül ellátogat a mi fánkhoz is. Nem gondoljátok?

- De igen! - siránkozta a másik kettő.

- Tehát ha Misi a fán van, ő nincs veszélyben. Csak minket tép szét a vad sakál! - mondta Suta.

- Jaj! Jaj! - bömbölték a többiek reszketve.

- Így hát az lenne okos, ha Misi Mókust lecsalnánk a fáról, és beugratnánk, hogy a menekülés helyett szálljon szembe a sakállal, mint a kígyóval - javasolta Suta.

- Ó, hogy képzelsz ilyet? - nyivákoltak a többiek. - Misi Mókus sem bír a vad sakállal. A kígyó más! A vad sakál fűge és erős is.

- Úgy van! Senki sem bír el a vad sakállal! - nyögte kétségbeesetten a harmadik kövér.

Ekkor Suta még ármányosabban súgta a másik kettőnek:

- Jaj, milyen esztelenek vagytok! Ha Misi Mókust legyőzi a küzdelemben a vad sakál, akkor őt tépi szét legelőbb, és őt falja föl. Minket talán nem is bánt, ha jóllakott.

- Tyű, be okos vagy, Suta!

- Igazad van! - ujjongott föl egyszerre az aljas mentségen a másik két kövér.

Mire Suta máris rájuk csapott:

- Hát ne vesztegeljünk! Kezdjük leédesgetni Misi Mókust a fáról. És ha lejön, mi vonuljunk tovább, oda a bokrok alá, hogy őt pillantsa meg először a vad sakál.

- Helyes! Helyes!... Hívjuk Misit! - egyezett bele a másik kettő. Azzal kiabálni kezdtek Misinek: - Gyere le, Misikénk! Gyere le, drága kis rokon!... Félünk, ha nem vagy köztünk... Gyere le hozzánk!

Misi Mókus a fa tetején irtó méregbe gurult.

- Buta szerzetjei! - süvítette le a fa tetejéről. - Hát erőszakkal ide akarjátok csalni a vad sakált? Azt sem hallok már töletek, ha a közelben zörgeti a bokrokat. Hallgassatok el rögtön! Majd lemászom, ha kell!

- Aha! - szólt erre Suta. - Ez kell nekünk is. Most vonuljunk gyorsan a bokrok alá.

Erre aztán nagy nyögés és fohászkodás közepette a három dagadt mókus tovavonult a közeli bokrok alá. Ott lesuntak, és várták feszülten a történendőket.

Misi Mókus odafönn a fán újra hallotta a gyanús horkantásokat. Önfeláldozóan lemászott biztos menedékéből a pázsitra. Szétnéz. De hiába keresi a kövéreket a fa körül.

- Hol vagytok?! Hova tűntetek?! - kiáltozott utánuk Misi Mókus.

Ám az ármányos kövérek némán lapítottak a bokrok alján.

De amikor a keresésükre indult, közötté és a fa törzse között egyszerre vérszomjas ordítással megjelent a borzasztó sakál. Amint észreveszi az apró Misit a pázsiton, egyszerre irtózatossá kacagásra fakad.

- Hát te micsoda szerzet vagy? Tökmag Jankó, Hüvelyk Matyi?

- Az tartozik bemutatkozni a másikkal, aki újonnan érkezik valahová! - felelt meg Misi Mókus a vad sakálnak.

Hát a vad sakál úgy elképedt ezen a bátor leckéztetésen, hogy majd lenyelte a nyelvét.

- Hujj! - jutott szavához végül. - Te szemtelen kölyök! Kétakkorára vágta a nyelved, mint amilyen ilyen pukkancsnak dukál. Ha elég volnál a fél fogamra, rögtön bekapnálak. De arra sem vagy elég!

- Majd én kiütöm a fogadat - kiáltotta vissza Misi -, hogy egy szöcskét sem tudsz megrágni!

- Huhhahaha! - tört ki erre a sakál. - Még fenyegetni mer ez a vakarcs! Ez aztán mulatságos. No, egyezzünk meg, kis komám! Nem bántalak, ha megmondod, hogy hol vannak az én jó falatjaim, a kövér mókusok.

- Nincsenek sehol! Elköltöztek! - szólt Misi. - Keress másutt zsákmányt magadnak!

- Ha nem árulod el, kénytelen vagyok fölfalni téged, akármilyen sovány falat vagy! - fenyegetőzött a sakál, s máris ugrott Misi felé. Igen ám, de Misi Mókus gyorsabb volt.

Félreszökkent ügyesen a sakál ugrása elől. Villámgyorsan a fa törzsén termett, és olyan magasba kúszott, hogy a sakál már nem érhetette el.

- Ez egyszer megmenekültél a körömök közül - vicsorgott a sakál. - Hanem még találkozhatunk!

És a következő pillanatban már a fatörzsre ugrott Misi után.

Szerencse, hogy nem érte el Misit! De sajnos, Misi bozontos farka lejjebb csüngött, s annak a végét elkapta a sakál mancsa. Bizony, ha Misi körme nem elég biztosan kapaszkodik a fa törzsébe, a farkánál fogva őt magát is aláánthatja a sakál. Akkor pedig vége lett volna! Így csak a bozont hullott szerteszét Misi fekete farkának végéből.

Szegény Misi! Ijedtében és fájdalmában önkéntelenül is fülhasogatóan visított.

Ámde mi lett a visítás eredménye?

A kövér mókusok a bokor alatt meg se moccanva, halálra váltan füleltek a nagy küzdelem minden hangjára. Misi Mókus menekülése a fára halálra rémítette őket. Hiszen az éhes sakál addig szimatol, kutat utánuk, míg megtalálja őket a bokor alatt. De hát most Misi üvöltését olybá vették, hogy az halálüvöltés. A sakál biztosan elérte és legyűrte őt.

A nagy megkönnyebbülés a kövér mókusokat megfösztotta óvatosságuktól. Hangos, vad örömrivalgást csaptak a bokorban, s aki a tanácsot adta Misi megrontására, éppenséggel nem bírt a jókedvével. Ez azonban elég volt arra, hogy a sakál felfüleljen. Már ugrott is vad vérszomjával a bokor alá. Éppen Sutát rántotta elő, aki a kelepcét kieszelte Misi Mókusnak.

Suta borzalmasan jajveszékelt a sakál karmai között. De hasztalan. A sakál könnyörtelenül hurcolta tova, hogy széttépje és fölfalja.

Így jár a hamis. Aki másnak vermet ás, maga esik bele.

Tizenkilencedik fejezet

Misi Mókus mozdulatlanul kucorgott az örökké termő fán.

Arra riadt föl, hogy a két hízott mókus végre előmászott a bokor alól. Akkora visongást csaptak, hogy a visszhang már kezdett berekedni a visszakiabálásától.

- Ó, jaj, szegény, szerencsétlen Sutánk! Itt hagytál bennünket! - jajgattak.

- De legalább mi megvagyunk! - hejehujáztak boldogan.

És olyan harsány hahotázásra fakadtak, hogy a liget zúgott tőle.

Az egyik szemérmetlenül folytatta:

- Ezt is neked köszönhetjük, drága rokon! Ha mellettünk vagy, minden jobban sikerül!

Misi Mókus egyre növekvő undorral hallgatta kövér rokonait. Leszállott a fáról a pázsitra, de nem közeledett hozzájuk.

- Gyere ide, Misi Mókus! - kiabáltak neki a kövérek. - Vígán leszünk most már újra!

De Misi Mókus a fejét rázta.

- Megbocsáttok, de nem óhajtok becses körötökben maradni!

- Miért? Mit vétettünk ellened?

- Miért? - mondta Misi. - Azért, mert visszaéltetek a vendégbarátsággal. Engem akartatok feláldozni a vad sakálnak.

- Nem mi voltunk a bűnösök! - védekezett az egyik kövér. - Mi ártatlanok vagyunk. Mi szeretünk téged!

- Úgy van! Csak Suta akart rosszra bírni bennünket - tódította a másik fortélyosan -, azzal csábított minket a bokorba, hogy te akarsz elbújtatni bennünket. Megérdemelte, hogy a sakál széttépje őt ezért!

- Ej, nem szégyellitek magatokat?! - förmedt rájuk Misi Mókus. - Hát azt hiszitek, nem hallottam én a fáról, hogy engem akartatok feláldozni a vad sakálnak, azért, hogy ti megmeneküljete?

Ekkor az egész kövér mókustársaság megszégyenülten némult el, csak az egyik mókus makogott még valami biztatást.

- Hasztalan marasztaltok - folytatta Misi -, elegendő van belőletek, de nem kérek többet az örökké termő fának még csak a tájából se, ahol ilyen alakok élnek, mint ti. Otthon szebb is, jobb is, megyek hát haza.

Azzal faképnél hagyta kövér rokonait. Sietett a víz partjára. A sajkát ott találta, ahol hagyta. Beleült és evezni kezdett, át a vízen.

Huszedik fejezet

Misi Mókus a túlsó parton visszakötötte helyére a kis sajkát, ő maga pedig nekivágott a hazafelé vezető útnak. Eléggé megjegyezte magának a vidéket, hogy könnyen eligazodjék visszafelé is.

Minden viszontagság nélkül tartott a folyó partján a nagy kikötő felé. Már a kikötő közelében járt. Házak, utcák, terek tárultak eléje. Mind több emberbe botlott.

Misi Mókus tapasztalt utazóként nézett szét, valami alkalmas fasort keresett, ahol fáról fára vándorolva haladhat tovább, biztonságban az emberek elől. De hirtelen egy furcsa alkotmányon akadt meg a tekintete. Kis, ablakos ház ez, amely kerekeken fut, és lovak vannak eléje fogva.

De ez még semmi! Kit pillant meg Misi Mókus a kerekés házikó előtt? Korábbi hűtlen útitársát, Bumbát, a majmot.

Ó, Bumba most rettentő piperkőcösen volt öltözve! Sőt különlegesen kevélynek tűnt a viselkedése is.

Már ő is észrevette Misi Mókust. Előkelő kézmozdulattal intett neki.

- Ej, te bohó kis barátom, Misi Mókus! Micsoda szél fűjt megint az utamba? De örülök, hogy látlak! Szervusz!

- Szervusz, Bumba! Mintha kissé megváltoztál volna azóta, hogy legutóbb együtt voltunk.

- Ó, veled szemben mindig a régi akarok maradni! - mondta negédes ajkbiggyesztéssel Bumba.

- Máskülönbén megjegyezhetem neked, hogy ragyogó pályát futottam meg azóta.

- Ne mondd! És miféle pályát, ha szabad tudnom? - érdeklődött Misi Mókus.

- Tudod-e, milyen kocsi ez? - kérdezte Bumba.

- Ez a kocsi nem is kocsi, hanem ház, ami kerekeken fut - mondta rá Misi.

- Elmés gyerek vagy! - bólintott Bumba. - Mindig is annak ismertelek. De ha nem tudnád, ez a kerekés ház egy világhírű cirkusz tartozéka... Érted?

- Értem - biccentett Misi.

- Akkor hát tisztában vagy annak jelentőségével is, hogy ennek a cirkusznak én nemcsak a tagja vagyok, de a fő-fő csillaga is! - magyarázta fontoskodva Bumba.

- Ez nagyon szép! - hajolt meg elismerően Misi Mókus. - De hát mi a szerepköröd?

- Én vagyok a világ legelső és utolérhetetlen póznamászóbajnoka - felelte Bumba. - Soha még senki sem előttem, sem utánam nem ért föl gyorsabban a pózna tetejére!

- Hökk! Hökk! Hökk! - hallatta Misi erre a mókusnyelv titkos kétkedését kifejező hangját.

- Mi az a hökk? - firtatta Bumba.

- Semmi, semmi! - rázta fejét Misi. - Csak köhögtem.

- Aha! - mondta öntelten Bumba. - Különbén valamit te is értesz a póznamászáshoz, és ha netán kedved volna hozzá, szerződtetnék ide a cirkuszhoz.

- Milyen minőségben? - kérdezte Misi.

- Mint második utolérhetetlen póznamászó szerepelnél mellettem. Utóvégre nem szégyen, ha én legyőzlek - magyarázta Bumba, orrát elbizakodva az égnek tartva.

Mire Misi Mókus szerényen megjegyezte:

- Úgy hiszem, akárkivel kiállhatok a póznamászás terén.

- Kivéve engemet! - kottyant bele Bumba. - Ha akarod, a cirkusz igazgatójánál érvényesíthetem érdekedben befolyásomat. Olyan artistát faragok belőled, hogy még!

- Nem akarok artista lenni! - válaszolta Misi Mókus. - Haza akarok menni a szülőerdőmbé mihamarabb.

- Hogyan? - álmélkodott Bumba. - Hiszen azt mesélted nekem, hogy elszöktél hazulról valami fa miatt! Vigyázz, mert kikapsz! Sürgősebb neked otthon a büntetés, mint itt a siker? Nos?

Hiába, Misi Mókus csak olyan mókus volt, mint a többi, akinek élete, fő mestersége, hivatása a fára kúszás. Nem csoda, ha ingadozni kezdett elhatározásában.

- Tudod, Bumba, az úgy van... - kezdte az ötölést-hatolást, de Bumba közbevágott:

- Hidd el, hogy van valami különbség abban, ha úgy állítasz haza, mint közönséges világcsavargó, vagy pedig világhírt artista, aki a világhírű Bumbával is versenyzett, no persze eredménytelenül.

Ez a dicsekvés végleg fölpiszkálta Misi önérzetét. Hirtelen döntött.

- Hát... izé... valameddig maradok.

Azzal indult Bumbával a cirkuszigazgató elé.

Huszonegyedik fejezet

A nagy bajuszú cirkuszigazgató a nagy sátor egy kis fülkéjében fogadta őket. Valahonnét csuda vidám csinnadratta-zenekar hangjai harsogtak.

- Íme! Bemutatom Misi Mókust - taszította Misit az igazgató elé Bumba. - Szintén kiváló légtornász és póznamászóbajnok.

- Nagyon örülök - szólt az igazgató. - Magát esetleg szerepeltethetjük mint a mi nagy Bumbánk állandó versenytársát. Akarja?

- Akarom! - biccentett Misi.

- Hát akkor rendben van. Akár Bumba előzi meg magát a mászásban, akár maga marad el Bumba mögött, egyre megy. A közönségnek tetszik a versengés. Megértette?

- Meg, meg - bólogatott Misi Mókus.

- Akkor itt a kezem! Mától fogva maga a cirkusz rendes tagja, rendetlen díjazásul.

Misi Mókus belecsapott az igazgató tenyerébe. Az igazgató pedig így folytatta:

- Az előadás már folyik. A közönség azonban Bumbát, az utolérhetetlen póznamászóművészt várja feszülten. Most még ráadásul versenytárssal kedveskedünk neki! Gyerünk!

Erre máris vonultak befelé a cirkuszba.

Az utolsó előtti szám éppen befejeződött. Az igazgató, Bumba meg Misi bevonult a cirkusz porondjára. A közönség nagy tapsal fogadta Bumbát, aki vigyorogva hajbókolt mindenfelé.

Az igazgató nagy hangon jelentette be az új számot:

- Nagyérdemű közönség! Most következik Bumba, az utolérhetetlen póznamászóművész. Mégpedig ezúttal nem egyedül fog a pózna tetejére mászni, hanem versenyre kel a világ másik utolérhetetlen póznamászóművészeivel, Misi Mókussal.

- Lássuk!... Halljuk! - tombolt a közönség.

Az igazgató így folytatta:

- Mindkét póznamászóművész csakis a lábával kapaszkodik föl villámgyorsan a póznán. A kezükben egy-egy pisztolyt tartanak, és aki a pózna tetején hamarabb süti el pisztolyát, az nyert. Hármat számolok, és „rajta!” kiáltás után megkezdődik a mérkőzés.

A közönség tapsolt, dobogott, kiáltozott.

Ubul, a bohóc Bumbának és Misinek is vaktöltéssel töltött pisztolyt nyomott a kezébe, aztán odavezette őket egy-egy hosszú póznához.

Az igazgató számolt:

- Egy - kettő - há-rom!... Rajta!

Tyű, azt a feketeegerét neki! A pózna aljáról Misi Mókus jóval gyorsabban kezdett fölfelé kúszni, mint Bumba.

Az igazgató alulról váltig süvöltötte:

- Hová siet?!... Nem maga a világbajnok!... Visszacúszni, hékás!...

De bizony Misi Mókus már ott volt a pózna tetején, amikor Bumba még a pózna felén sem igen jutott túl.

- Csekk! - nyomta meg Misi a pisztoly ravaszát, de a pisztoly csütörtököt mondott. - Csekk! - rántotta meg másodszor is a ravaszt.

A pisztoly most sem durrant el. - Csekk! - Harmadszor sem durrant el. - Csalás! Nem sült el a pisztolyom! Nedves töltést raktak bele! - rikoltotta dühösen Misi Mókus.

De hangja beleveszett abba a fülsiketítő durranásba, amivel Bumba pisztolya elsült. Mert végre ő is felérkezett.

- A durranás számít! - kiáltotta Misinek. - Én vagyok a győztes!

- Majd meglátjuk! - mondta Misi.

Azzal lecsúsztak a póznáról.

Közben a közönség éktelen kiabálásba kezdett:

- Észrevettük ám!... Misi Mókus a győztes!...

De már ott állott az igazgató, és rászólt Misire:

- Menjen az öltöző elé, mert ki kell hirdetnem az eredményt.

- Jól van! - engedelmeskedett Misi Mókus.

Az igazgató pedig kézen fogta Bumbát, és vele együtt nagy hajlongva hirdette ki a verseny eredményét:

- Győzött Bumba, az utolérhetetlen póznamászbajnok.

Hej-haj! A közönség rettentő tiltakozásba fogott:

- Csalás!... Hazugság!... Misi a győztes!...

Az igazgató azonban a közönség tiltakozására így szólt:

- Nagyszerű közönség! Nem történt csalás, csak tévedés. Azt is el fogjuk oszlatni, mivel rövid szünet után Bumba és Misi Mókus másodszor is összeméri erejét a póznán.

Ezt elfogadta a közönség is.

Huszonkettedik fejezet

Az igazgató pedig Bumbával odament Misihez az öltöző elé, és mindjárt ráförmedt Misire:

- Mit művelt, maga szerencsétlen?!

- Csalás történt! - vágta oda Misi fölháborodottan. - Én voltam az első a póznán, nem Bumba!

Hát erre az igazgató és Bumba meg a többi cirkuszos is fenyegetően körülfogta Misi Mókust. Az igazgató rárivallt:

- Maga nem győzhette le a világbajnokunkat! Megértette?! Magát azért szerződtettem, hogy a cirkusz érdekei szerint viselkedjék. Másodszor is kimegy versenyezni Bumbával, és akkor igyekezzék jóvátenni a hibáját, és elmaradni! Megértette? Ezért kapja a fizetését!

Misi Mókus elhallgatott. Csak verést és botrányt zúdíthatott magára. Tehát jobb alkalomra lesett, amikor elillanhat innét.

Az igazgató máris rendelkezett:

- Gyerünk a második versenyszámot lebonyolítani!

Azzal indultak az öltözőtől a porondra. Ám Misi Mókus, ahogy hátul kullogott, észrevette, hogy a ponyva alatt elszelelhet.

Ügyesen a ponyvához lopózott, és a következő pillanatban már kinn volt a szabad ég alatt.

Az igazgató közben azt hitte, hogy Misi Mókus követi a porondra. Rögtön nagy szónoklatba fogott:

- Nagyérdemű közönség! Másodízben lesz szerencsájuk végigélvezni a világ utolérhetetlen póznamászóbajnokának, Bumbának versenyét Misi Mókussal, a világ második... Hohohó!

Az igazgató hátranézett Misi Mókusra, hogy figyelmeztesse a meghajlásra. De nem látta sehol sem.

Ubul is ijedten keresgélte Misit.

- Misi!... Merre jár?...

- Kerítsék elő a föld alól is azt a Misi Mókust! - idegeskedett az igazgató.

De hát hasztalan futkostak, kiáltoztak Misi után.

A közönség türelmetlenkedett, dobogott, tapsolt.

- Lássuk Misi Mókust!... Ő győzött! Lássuk az igazi bajnokot!

Az igazgató végre kénytelen volt újrakezdeni:

- Nagyra becsült közönség! Misi Mókus, ez a gézengúz, megszökött a verseny elől. Bumba, az utolérhetetlen...

Tyíá! A közönség általános kiabálásába veszett az igazgató szava.

- Gézengúz maga! - kiabálták. - Nem Misi Mókus! Ő győzött az imént!... Éljen Misi Mókus!

Az igazgató dühében és kétségbeesésében Ubulnak esett: miért nem vigyázott Misire?... Ubul pedig Bumbának esett: miért hozta ide Misi Mókust, aki lepipálja őt, és tönkreteszi a cirkuszt?

Hajba kaptak. Összeverekedtek mind a hárman.

Csihé-puhé! Ilyen parázs verekedést még sohasem látott a cirkusz közönsége.
Misi Mókusnak nem kellett rajtuk bosszút állnia, bosszút álltak ők magukon.

Huszonharmadik fejezet

Misi Mókus ezután úgy érezte, hogy semmi sem tartóztathatja föl hazáig.

Egy nagy fa tetejéről megfigyelte, hol rakodik a parton hajó. Pitymallatkor, amikor a legkevesebb mozgást észlelte az utakon, a kikötőbe osont, és elhelyezkedett újra egy gyümölcsösládában, ahol teljes ellátást élvezhet mint a hajó potyautasa. Aztán a hajóút végén a nagy emelőgéppel újra kirakatta magát a túlsó parton.

Nem is akadt tovább semmi említésre méltó kalandja. Egy szép napon ott találta magát szülőerdejében, ahonnan olyan elkeseredetten távozott, s ahol most már az örömtől repesve ugrált tova ágról ágra, fáról fára.

Első látogatását hol is tehetne volna máshol, mint szülőfáján?

Édesanyja egyszerre nevetett és sírt is örömeiben, amikor keblére ölelte. Édesapja pedig szeretettel ráncigálta meg a fülét.

De ez után a gyöngéd viszontlátás után kellett következnie a szigorúbbnak.

Mégpedig az iskolában.

A mókustanítónak is be kellett Misinek számolnia szökéséről és kalandjairól. Aztán bizony kiállnia a megillető büntetést.

Hát elképzelhetjük, hogy Misi Mókus eléggé szepegősen somfordált a mókusiskola tájékára.

A tanító éppen befejezte a gyűjtési leckét. A tanköltemény utolsó szakaszát fűjták a növendékek a tanító után:

*Okos tanácsom tartsd meg ám,
Mert koplalsz majd télen, mókuskám!*

Hát a növendékek közül Maki Mókusra rájött a csintalankodhatnék. Különben jó tanuló volt és ügyes. Ő volt a tornajátékok vezetője. Most azonban így ferdítette el a tanvers végét:

*Ahány magot találsz a fán,
Rakd a bendődbe, mókuskám!*

Úgy ám! De a tanító rögtön meghallotta ezt.

- Mit mondtál, te haszontalan? Nem szégyelled magad? Jó tanuló voltál eddig és játékvezető, mégis ilyen rossz példával szolgálsz társaidnak? Kitől tanultad ezt?

- Hát-hát-hát... Misi Mókustól! - bökte ki Maki.

- Attól a gézengúztól, attól az iskolakerülő semmirevalótól? - kiabálta mérgesen a tanító. - Ilyet választasz te mintaképednek, és nem a tanítodat? Hát most büntetésből itt maradsz egyedül, míg az osztály velem jön játszani a tornászóhelyre.

Így is történt. Maki ott maradt pityeregve, egyedül. De odasompolygott hozzá Misi Mókus, aki mindent hallott az egyik fáról. A viszontlátás örömeiben legelőször is egymás nyakába estek. Csak aztán szólt Makinak Misi:

- No, te aztán szépen beszélsz rólam! Minek hivatkoztál rám, hogy éntőlem tanultad a tanvers elferdítését? Most aztán nem elég büntetés ér a szökésért, még a rossz példaadásért is külön büntetést kapok a tanító bácsitól.

- Á! - mondta erre dacosan Maki. - Ne félj! Én sem akarok többé iskolába járni! Megszököm veled együtt.

- Azt már nem! - mondta Misi. - Megbántam, hogy elszöktem innen. Azért tértem vissza.

- Hát nem találtad meg az örökké termő fát, ahol nem kell a mókusoknak gyűjteni, dolgozni? - kérdezte Maki.

- De megtaláltam! - vágta rá Misi Mókus. - De az örökké termő fán sokkalta-sokkalta rosszabb élni, mint itt!

- Nem hiszem! Félre akarsz vezetni! - toporzékolt, kapálózott Maki.

Közben pedig észre sem vették, hogy a civakodásra odaröppent föléjük Szajkó néni.

Haj-haj! Előbb eltátotta a csőrét, amikor Misi Mókust megpillantotta. Aztán meg se hallgatta, mit tárgyal Misi Mókus Makival, sietett a tanítóhoz, és kitálalta neki a nagy újságot: hazajött Misi Mókus, és már Maki Mókussal pusmog együtt, hogy magával csalja őt is csavarogni.

Huszonnegyedik fejezet

A mókustanító nagy kötelesség- és felelősségérzetében máris vonult vissza a tornahelyről az iskolába. Utána az egész osztály. Ugyancsak Szajkó néni is nagy dérrrel-dúrral, látni és hallani akarással.

Amikor odaérkeztek Misi és Maki közelébe, a tanító így intézkedett:

- Lapuljunk le, és hallgassuk meg először, mit forral Misi Mókus Makival.

Úgy is tettek. Csak éppen arra nem készültek el, amit láttak és hallottak.

Misi Mókus éppen a következőket mondta Makinak:

- Ide fülelj, te ostoba! Bolondot járatott velem a kíváncsiságom azzal az örökké termő fával. Mert az örökké termő fa alatt csak eszik és hever a mókus. De aztán úgy ellustul, elhízik, hogy százszor rosszabb az élete, mint itt az iskolában és itthon - mondta Misi Mókus Makinak, aki száj tátva hallgatott.

A mókustanító pedig így suttogott az osztályhoz:

- Látjátok, okulhattok, gyerekek!

Misi pedig folytatta:

- Hanem azt képzeld el aztán, hékás, hogy az örökké termő fának a mókuslakói nemcsak fára mászni, játszani vagy a földön hancúrozni nem tudnak, de még hemperegni is alig. Mármost ha egy dongó rájuk száll, akkor se tudnak védekezni. Hát még a kígyó ellen! Aztán akár ne is említsem a vad sakált! Engem is majd széttépett.

- Juj! De borzasztó! - szörnyülködött Maki.

- Bizony! Alig tudtam megmenekedni a vad sakál támadása elől - mesélte tovább Misi Mókus.

- Majd lerántott a fáról a farkamnál fogva. Kitépett belőle egy darabot. Ide süss! - mutatta Makinak Misi sérült farka bojtját. Aztán így fejezte be tudósítását: - Hát ide akarsz te jutni ezer viszontagságon át?

- Nem! Nem! Már meggyőztél, Misi! - felelte Maki.

Erre a tanító hirtelen eléjük toppant az osztállyal együtt.

- Mindent hallottunk, Misi Mókus. Társaid is, én is - szólt, amint Misi Makival együtt bűnbánóan állt eléje.

- Bocsásson meg, tanító bácsi!

Hát a mókustanító így osztott igazságot:

- Először is, Szajkó néni, maga vádaskodó hírharang, szégyellje magát! Magát kellene elsősorban megbüntetni.

Aztán Makihoz fordult:

- A mostani büntetésedet elengedem! Részt vehetsz a tornajátékokban, de ha a rossz példa így ragad rád, ezentúl nem leszel játékevezető. Tessék beállni a többi tanulóval a sorba!

- Igenis, tanító bácsi! - engedelmeskedett Maki.

A tanító pedig Misihez fordult.

- Most pedig, Misi Mókus, vedd tudomásul, hogy az iskolakerülésért, szökésért, rossz példáért súlyos büntetést érdemelnél. De mivel látom, hogy megjavultál, beláttad hibáidat, sőt még a pajtásodat is visszatartottad a csínytevéstől, ez az érdemed elfeledtetni a bűnödöt.

- Köszönöm, tanító bácsi! - kiáltotta hálásan Misi Mókus. - Igyekszem jóvátenni mindent, és rászolgálni a jóságára!

- Erre mindjárt alkalmat adok neked - szólt a tanító. - Mert most már te vagy társaid között a legügyesebb, legtapasztaltabb mókus, tehát ezennel kinevezlek Maki helyére játékvezetőnek.

- Éljen Misi Mókus! - kiáltotta vígan az osztály.

Így végződtek Misi Mókus kalandjai. Minden galiba elsimult, Misi előmenetele biztosítva volt a mókusvilágban.

De hiszen ezt mintha már a történet legelején megjósolta volna róla valaki. Mégpedig a mókusok legbölcsebbje: Rókus Mókus.

Kívánjuk is, bárcsak így válnék be a jóslata további része is Misi Mókus felől. És ha netán a pályája további szakaszain is történik vele valami érdekes és tanulságos, akkor még folytatódik ez a történet.

.oOo.